

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

**ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ**

Ιωάννης Α. Μπαρτσώκας

ΕΡΓΑΣΙΑ

Που υποβλήθηκε στο Τμήμα Στατιστικής
του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση

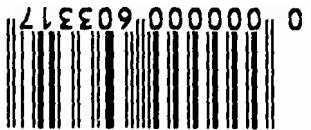
Μεταπτυχιακού Διπλώματος

Συμπληρωματικής Ειδίκευσης στη Στατιστική

Μερικής Παρακολούθησης (Part-time)

Αθήνα
Απρίλιος 2007

0 000000 603317

KATAKOLZ

OKONOMIKO PANEPISTHMO AΩHNUN

81976

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ**

**Στατιστική ανάλυση στοιχείων
για την αξιολόγηση των Προγραμμάτων
Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης**

Ιωάννης Α. Μπαρτσώκας

ΕΡΓΑΣΙΑ

Που υποβλήθηκε στο Τμήμα Στατιστικής
του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος
Ειδίκευσης στη Στατιστική
Μερικής Παρακολούθησης (Part-time)

**Αθήνα
Μάρτιος 2007**

81278

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

Εργασία που υποβλήθηκε ως μέρος των απαιτήσεων για την απόκτηση
Μεταπτυχιακού Διπλώματος Συμπληρωματικής Ειδίκευσης στη Στατιστική
Μερικής Παρακολούθησης (Part-time)

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΘΕΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Ιωάννης Α. Μπαρτσώκας

Υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ:

Στ. Ψαράκης

Επίκουρος Καθηγητής

Ο Διευθυντής Μεταπτυχιακών Σπουδών

Επόμενος Υπάτος, Πανάς

Καθηγητής

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Στην μνήμη του πατέρα μου Θανάση,

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλαν, ο καθένας με τον τρόπο του, στην εκπόνηση της εργασίας

Ευχαριστώ τη Δ/νση Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του ΥπΕΠΘ, που ανταποκρίθηκε θετικά σε σχετικό αίτημα μου, για την παροχή στοιχείων από την εσωτερική αξιολόγηση των προγραμμάτων ΠΔΣ.

Ευχαριστώ το συνάδελφο μαθηματικό Παναγιώτη Βερύκιο, υπεύθυνο της πράξης κατά την περίοδο εκείνη, ο οποίος με έφερε σε επαφή με την πράξη και τους εμπλεκόμενους σε αυτή, φρόντισε να με ενημερώσει για τις ιδιαιτερότητές της και να μου εξηγήσει διαδικασίες και καταστάσεις που αντιμετώπισε κατά την υλοποίησή της.

Ευχαριστώ τον επίκουρο καθηγητή του ΟΠΑ κ. Στυλιανό Ψαράκη, που είχε την ευθύνη της επίβλεψης της εργασίας αυτής και με παροιμιώδη υπομονή αντιμετώπισε την αναβλητικότητά μου.

Τέλος, ευχαριστώ τη Γιούλη, που από το τέλος του 1997 μοιράζεται μαζί μου ότι φέρνει ο έγγαμος βίος, με έσπρωξε στην περιπέτεια αυτή και με στήριξε κάθε φορά που ο στόχος φαινόταν να απομακρύνεται.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Γεννήθηκα στην Αθήνα τον Ιούνιο του 1964. Το Μάιο του 1988 απέκτησα το πτυχίο του Μαθηματικού Τμήματος της Σχολής Θετικών Επιστημών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το Σεπτέμβριο του 1991 εργάστηκα ως φροντιστής σε φροντιστήρια της Αθήνας και των προαστίων της. Από τον Οκτώβριο του 1994 και έως τον Αύγουστο του 2002 εργάστηκα ως εκπαιδευτικός στο Ιδιωτικό Λύκειο «Φ. Ν. Διαμαντή». Το Σεπτέμβριο του 2002, διορίστηκα μετά από εξετάσεις του ΑΣΕΠ, εκπαιδευτικός της Δημόσιας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Από το Σεπτέμβριο του 2003, υπηρετώ με απόσπαση στην Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής Προγραμμάτων ΚΠΣ του ΥπΕΠΘ.

·ABSTRACT

Statistical analysis of data concerning the evaluation of Supplementary Educational Support Programs (SESP)

March 2007

This thesis analyses data from the Evaluation Sheets that were completed by the Heads of Local Educational Authorities of Secondary Education, who had the responsibility for the organisation and the follow-up of SESP, from September 1999 until June 2003.

The programs were co-financed by the European Social Fund in the framework of the Operational Program “Education and Initial Professional Training” and aimed at reducing school failure, which leads to the exclusion of students from the job market.

Within this thesis a census was organized, followed by the statistical analysis with non-parametric methods of the perceptions of the Heads of LEAs in relation to

- the level of effectiveness of SESP
- the problems that exist in the implementation of programs and
- the factors that influence the effectiveness of programs and also those that prevent their monitoring.

The author would like to draw the attention of the reader to the following; no other research has dealt with the scope of this particular thesis. Secondly, the data were gathered through the evaluation sheets that were built by the scientific team of the project, who may have focused on producing annual inventories and not on gathering comparative data through out the project.

I. A. Bartsokas

* ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ιωάννης Α. Μπαρτσώκας

Στατιστική ανάλυση στοιχείων για την αξιολόγηση των Προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης

Μάρτιος 2007

Στην εργασία αυτή αναλύονται στοιχεία από τα Φύλλα Αξιολόγησης που συμπλήρωσαν οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης όλης της χώρας, οι οποίοι στο πλαίσιο της πράξης «Προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ)» είχαν την ευθύνη για την οργάνωση και την παρακολούθηση της υλοποίησης των προγραμμάτων ΠΔΣ στις σχολικές μονάδες της μεταγυμνασιακής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην περιοχή της αρμοδιότητάς τους, από το Σεπτέμβριο του 1999 έως τον Ιούνιο του 2003.

Τα προγράμματα συγχρηματοδοτήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση / Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΕ/ΕΚΤ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση» (ΕΠΕΑΕΚ) και είχαν στόχο τον περιορισμό της σχολικής αποτυχίας των μαθητών της δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης, που οδηγεί στον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας.

Στο πλαίσιο της εργασίας αυτής πραγματοποιήθηκε απογραφική έρευνα για την ανάλυση και τη στατιστική επεξεργασία - με μη παραμετρικές μεθόδους - των εκτιμήσεων των στελεχών διοίκησης της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, σχετικά με

- το επίπεδο της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ΠΔΣ,
- τα προβλήματα που υπάρχουν κατά την υλοποίηση των προγραμμάτων και
- τους παράγοντες που επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αλλά και αυτούς που εμποδίζουν την εποπτεία τους.

Ο συγγραφέας θα ήθελε να επιστήσει την προσοχή του αναγνώστη σε δύο κυρίως σημεία. Πρώτα, στο γεγονός ότι το αντικείμενο της ερευνητικής αυτής προσπάθειας δεν έχει απασχολήσει στο παρελθόν άλλες έρευνες. Ακολούθως, στο ότι τα δεδομένα προέκυψαν από την αποδελτίωση Φύλλων Αξιολόγησης που συντάχθηκαν από την επιστημονική ομάδα του έργου, με πιθανό στόχο τις ετήσιες απογραφές για μεγάλες ομάδες των εμπλεκομένων στα προγράμματα ΠΔΣ και όχι τη διαχρονική καταγραφή δεδομένων για εξαγωγή οποιασδήποτε συμπερασματολογίας.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 1

1.1	Το πρόβλημα της έρευνας.....	1
1.2	Ο σκοπός της έρευνας.....	3
1.3	Οι περιορισμοί της έρευνας	4
1.4	Η δομή της έρευνας	4

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 5

	ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ.....	5
2.1	Θεωρητικό – εννοιολογικό πλαίσιο	5
2.2	Συλλογή υλικού	5
2.3	Τα ερευνητικά εργαλεία.....	6
2.4	Η στρατηγική της ανάλυσης των δεδομένων	11

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 13

	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	13
3.1	Κατανομή ΠΕΠ.....	13
3.2	Συμπληρωμένα ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ.....	14
3.3	Με ποιο τρόπο ενημερώθηκαν οι Σχεδιαστές;	15
3.4	Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ;	16
3.4.1	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανά ΠΕΠ	17
3.4.2	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	22
3.5	Ποια θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην ΠΔΣ;	26
3.5.1	ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	26
3.5.1.1	ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ και ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ 29	
3.5.2	Προβλήματα της ΠΔΣ	32
3.5.2.1	Προβλήματα κατ' έτος.....	33
3.5.2.2	Προβλήματα ανά ΠΕΠ	38
3.6	Περιοδεύσατε μια φορά το τρίμηνο* στα λύκεια;	40
3.7	Λόγοι που εμπόδισαν την πραγματοποίηση εποπτειών.....	41
3.8	Πόσους Σχεδιαστές – Αξιολογητές ενημερώσατε στην διάρκεια της σχολικής χρονιάς;	42
3.8.1	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ	43

3.8.2	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 51		
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ		51
4.1	Αποτελεσματικότητα προγραμμάτων.....	52
4.2	Προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα προγράμματα ΠΔΣ	53
4.3	Καθήκοντα Εποπτών	54
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 57		
Ερωτηματολόγια		57
Δημοσίευμα εφημερίδας 'ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ'		57
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		67

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 1	Κατανομή συχνοτήτων για ΠΕΠ.....	13
Πίνακας 2	Κατανομή συμπληρωμένων ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	14
Πίνακας 3	Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για τον ΤΡΟΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	16
Πίνακας 4	Κατανομή συχνοτήτων για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	16
Πίνακας 5	Συνάφεια για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ.....	18
Πίνακας 6	Κατανομή για ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΑ ΦΑ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ...	22
Πίνακας 7	Περιγραφικά μέτρα για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	27
Πίνακας 8	Περιγραφικά μέτρα για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	30
Πίνακας 9	Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ	32
Πίνακας 10	Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	35
Πίνακας 11	Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ ανά ΠΕΠ	39
Πίνακας 12	Κατανομή συχνοτήτων για ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΩΝ	41
Πίνακας 13	Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ανά ΠΕΠ	42
Πίνακας 14	Περιγραφικά μέτρα για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	43

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 1	Ραβδόγραμμα σχετ. συχνοτήτων συμπληρωμένων ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	15
Γράφημα 2	Ραβδόγραμμα σχετικών συχνοτήτων για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ.....	17
Γράφημα 3	Boxplot για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	27
Γράφημα 4 - Ιστόγραμμα συχνοτήτων της κατανομής ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ	28	
Γράφημα 5	Κατανομή συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	30
Γράφημα 6	Ραβδόγραμμα συχνοτήτων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ.....	33
Γράφημα 7	Διάγραμμα συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	36
Γράφημα 8	Διάγραμμα σχετ. συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΠΕΠ	40
Γράφημα 9	Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	43
Γράφημα 10	Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ	44
Γράφημα 11	Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ	48

• ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μια από τις προτεραιότητες του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Αρχική Επαγγελματική Κατάρτιση" (ΕΠΕΑΕΚ), που υλοποιείται εντός του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (Γ' ΚΠΣ) με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης / Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΕ/ΕΚΤ), είναι η προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό. Μεταξύ των δράσεων που έχουν αναληφθεί για το σκοπό αυτό βρίσκεται και αυτή της καταπολέμησης της σχολικής αποτυχίας και της διαρροής, με εναλλακτικές μορφές μάθησης.

1.1 Το πρόβλημα της έρευνας

Στο επίπεδο της δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης εφαρμόστηκαν προγράμματα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης (ΠΔΣ), δίνοντας τη δυνατότητα στους μαθητές των Ενιαίων Λυκείων και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων να παρακολουθήσουν πρόσθετες ώρες διδασκαλίας. Κατ' αρχάς τα προγράμματα αφορούσαν σε ορισμένα βασικά μαθήματα, στα οποία οι μαθητές έχουν χαμηλές επιδόσεις και δυσκολίες στην κατανόηση και την εμπέδωση των γνώσεων. Αργότερα εφαρμόστηκαν για το σύνολο σχεδόν των μαθημάτων. Στόχος ήταν και παραμένει η αποφυγή της σχολικής αποτυχίας και της πρόωρης εγκατάλειψη του σχολείου με μειωμένα προσόντα, που οδηγούν σε αποκλεισμό από την αγορά εργασίας. Παράλληλα επιμορφώθηκαν όλοι οι εμπλεκόμενοι εκπαιδευτικοί καθώς και τα στελέχη της εκπαίδευσης που συμμετέχουν στη διαχείριση και την παρακολούθηση της εφαρμογής των προγραμμάτων ΠΔΣ, προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της υλοποίησής τους.

Κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 1998-99 εφαρμόστηκαν πιλοτικά Προγράμματα ΠΔΣ σε 1.300 Ενιαία Λύκεια, στα οποία συμμετείχαν περίπου 20.000 μαθητές της Α' Λυκείου. Τα προγράμματα εξαπλώθηκαν κατά τα επόμενα έτη στο σύνολο των Ενιαίων Λυκείων και των Τεχνικών Επαγγελματικών Εκπαιδευτηρίων (περίπου 1500 και 400 σχολικές μονάδες

αντίστοιχα) για τους μαθητές όλων των τάξεων. Τη σχολική χρονιά 1999-2000, που είναι και η πρώτη της περιόδου στην οποία εκτείνεται η έρευνα μας, συμμετείχαν περίπου 45.000 μαθητές. Την σχολική χρονιά 2002-2003, τελευταία για την ερευνώμενη περίοδο, συμμετείχαν περίπου 100.000 μαθητές.

Σε κεντρικό επίπεδο την ευθύνη της υλοποίησης των προγραμμάτων ΠΔΣ καθώς και της επιμόρφωσης των στελεχών που εμπλέκονταν σε αυτά, ανέλαβε η Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (ΔΣΕΠΕΔ) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΥπΕΠΘ), στην οποία συστήθηκε Τμήμα Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης και Ενισχυτικής Διδασκαλίας. Σε περιφερειακό επίπεδο αξιοποιήθηκαν οι δομές που έχουν την ευθύνη της υλοποίησης του κανονικού προγράμματος για τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Οι Προϊστάμενοι Διευθύνσεων και Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Επόπτες) και οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων ή αντικαταστάτες αυτών (Σχεδιαστές) ανέλαβαν την οργανωτική - διοικητική υποστήριξη της υλοποίησης των προγραμμάτων και την εποπτεία, οι δε Σχολικοί Σύμβουλοι μαθημάτων και οι καθηγητές την αντίστοιχη εκπαιδευτική.

Με στόχο την καλύτερη οργάνωση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την αξιολόγηση του έργου με επαρκή τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας της μεθοδολογίας υλοποίησής του, η επιστημονική επιτροπή του έργου κατάρτιζε ετησίως ερωτηματολόγια – φύλλα αξιολόγησης (ΦΑ), που συμπληρώνονταν από τους συμμετέχοντες στα προγράμματα (μαθητές, καθηγητές, Σχεδιαστές και Επόπτες). Στην παρούσα εργασία θα αναλυθούν δεδομένα από τα ΦΑ που συμπλήρωσαν οι Επόπτες, αφού πρώτα μελετούσαν και αποδελτίωναν τα αντίστοιχα ΦΑ που συμπληρώνονταν από τους Σχεδιαστές των σχολικών μονάδων που επόπτευαν.

Και ενώ φαντάζει σχετικά εύκολο να αποτυπωθεί η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων αυτών, με τη μέτρηση της αποτυχίας των μαθητών στην προσπάθεια ολοκλήρωσης των σπουδών τους, πριν και μετά την εφαρμογή, φαίνεται εξαιρετικά δύσκολο να μετρηθούν και να σταθμιστούν παράγοντες που πιθανόν συνεισφέρουν θετικά η αρνητικά προς την κατεύθυνση αυτή. Δεν

μπορεί να αγνοήσει κανείς ούτε το κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον εντός του οποίου υλοποιούνται τα προγράμματα, ούτε την επάρκεια και την αποτελεσματικότητα των δομών που τα υποστηρίζουν σε κάθε περιοχή εφαρμογής.

1.2 Ο σκοπός της έρευνας

Σκοπός της έρευνας αυτής είναι να συμβάλλει στην προσπάθεια αποτύπωσης των εκτιμήσεων των έμμεσα εμπλεκόμενων και έμμεσα ωφελούμενων από τα προγράμματα ΠΔΣ, σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων, τους παράγοντες που την επηρεάζουν, το βαθμό που αυτοί ανταποκρίνονται στα καθήκοντά τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την άσκηση αυτών. Οι ειδικότεροι στόχοι της έρευνας είναι η αποτύπωση:

- i. του επιπέδου της αποτελεσματικότητας που αποδίδεται στα προγράμματα ΠΔΣ από συγκεκριμένη κατηγορία εμπλεκομένων,
- ii. της ιεράρχησης των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα προγράμματα αυτά σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των εμπλεκομένων,
- iii. του βαθμού εκπλήρωσης των καθηκόντων τους (εποπτεία – επιμόρφωση - αριθμός επιμορφουμένων),
- iv. του τρόπου με τον οποίο ασκήθηκαν τα καθήκοντα τους και
- v. των παραγόντων που τους ανάγκασαν να μην εκπληρώσουν κάποια από τα καθήκοντα αυτά.

Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα προσπαθεί να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

- Υπάρχει στατιστικά σημαντική διαφορά στις εκτιμήσεις των Εποπτών σχετικά με το επίπεδο αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ΠΔΣ, από χρονιά σε χρονιά;
- Οι πιθανές δράσεις που αναλαμβάνονταν από χρονιά σε χρονιά για την αντιμετώπιση κάποιου προβλήματος αποτυπώνονται στις εκτιμήσεις των Εποπτών;
- Διαφοροποιούνται οι όποιες εκτιμήσεις ανάλογα με την περιοχή υλοποίησης των προγραμμάτων και εποπτείας

1.3 Οι περιορισμοί της έρευνας

Είναι φανερό ότι η διεκπεραίωση μιας τέτοιας έρευνας εντός ενός πολυμεταβλητού πλαισίου αλληλοσχετιζόμενων εννοιών και κατηγοριών, που θεωρητικά θα μπορούσαν να εξηγήσουν τα υπό διερεύνηση προβλήματα, γίνεται δυσχερέστερη όταν τόσο η λειτουργικοποίηση των εννοιών που αναπαριστούν ιδιότητες και γεγονότα, όσο και ο αριθμός των προσδιοριστικών μεταβλητών που χρησιμοποιήθηκαν για την μέτρηση τους, δεν είναι έργο του συγγραφέα. Επίσης δεν είναι γνωστό αν και πως ελέγχθηκαν η εγκυρότητα και η αξιοπιστία των προσδιοριστικών μεταβλητών και έτσι θα πρέπει να αρκεστούμε στην γεγονός ότι ο προσδιορισμός τους και η κατηγοριοποίηση τους είναι αποτέλεσμα κοινής συναίνεσης ομάδας επιστημόνων. Τέλος θα πρέπει να επισημάνουμε ότι δεν γνωρίζουμε αν, πως και σε ποιο βαθμό ελέγχθηκε η διαδικασία της ηλεκτρονικής καταχώρησης των δεδομένων που προέκυψαν από την αποδελτίωση των εντύπων των ΦΑ.

1.4 Η δομή της έρευνας

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω, θα επιχειρήσουμε να περιγράψουμε καταρχήν τα στάδια και τις ενέργειες που ακολουθήθηκαν στην διάρκεια έρευνας. Στην συνέχεια θα παρουσιάσουμε, με την βοήθεια συνοπτικών πινάκων και σχεδιαγραμμάτων, τα ευρήματα που προέκυψαν από την ανάλυση των δεδομένων και θα ολοκληρώσουμε ερμηνεύοντας τα αποτελέσματα της έρευνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πριν προχωρήσουμε στην περιγραφή του μεθοδολογικού πλαισίου της έρευνάς μας, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι στην προσπάθεια μας για τη σύνθεση πορισμάτων συναφών προς το θέμα της έρευνας, διαπιστώσαμε την απουσία σχετικής βιβλιογραφίας και κάποιας εμπειρικής βάσης για το θέμα που θα πραγματευτούμε.

2.1 Θεωρητικό – εννοιολογικό πλαίσιο

Έτσι θα επιχειρήσουμε μια απαρχής διερεύνηση των εκτιμήσεων των ερωτώμενων σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ που εποπτεύουν, με την ιεράρχηση των προβλημάτων που κατά την γνώμη τους την επηρεάζουν, τον τρόπο που ασκούν τα καθήκοντά τους και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την άσκησή τους. Όλα τα παραπάνω θα ερευνηθούν σε βάθος μίας τετραετίας και σχετικά με την περιοχή που εποπτεύουν.

2.2 Συλλογή υλικού

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, κάθε σχολική χρονιά η επιστημονική επιτροπή του έργου κατάρτιζε ΦΑ, που οι Επόπτες των προγραμμάτων ΠΔΣ συμπλήρωναν κοντά στη λήξη τους. Τα ΦΑ συγκεντρώνονταν στην Κεντρική Υπηρεσία του ΥπΕΠΘ, όπου στελέχη του Γραφείου Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης τα αποδελτίωναν και καταχωρούσαν τα δεδομένα σε ηλεκτρονικά αρχεία τύπου Excel. Αυτά τα αρχεία αποτέλεσαν το αρχικό υλικό για την παρούσα έρευνα, για την οποία:

- αντικειμενικός πληθυσμός θεωρείται το σύνολο των 60 περίπου Προϊσταμένων Διευθύνσεων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και των 100 περίπου Προϊσταμένων Γραφείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, που είχαν την εποπτεία των προγραμμάτων ΠΔΣ (σημ.: ο αριθμός των Προϊστάμενων Γραφείων ΔΕ αυξήθηκε στην διάρκεια της ερευνώμενης περιόδου, καθώς ιδρύθηκαν και νέα γραφεία σε αρκετές διευθύνσεις),
- υπό μελέτη πληθυσμός θεωρείται το σύνολο των Προϊσταμένων Δ/νσεων και Γραφείων ΔΕ που είχαν την εποπτεία των προγραμμάτων ΠΔΣ και έστειλαν συμπληρωμένο ΦΑ,

- χαρακτηριστικά του πληθυσμού που πρόκειται να μελετήσουμε είναι:
 - ο το επίπεδο της αποτελεσματικότητας που αποδίδεται στα προγράμματα ΠΔΣ,
 - ο η ιεράρχηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα προγράμματα αυτά,
 - ο βαθμός εκπλήρωσης των καθηκόντων τους από τους Επόπτες (εποπτεία –επιμόρφωση - αριθμός επιμορφουμένων),
 - ο τρόπος με τον οποίο ασκήθηκαν τα καθήκοντα τους και
 - οι παράγοντες που τους ανάγκασαν να μην εκπληρώσουν κάποια από τα καθήκοντα αυτά
- δειγματοληπτικές μονάδες θεωρούνται τα άτομα του καταλόγου του υπό μελέτη πληθυσμού.

2.3 Τα ερευνητικά εργαλεία

Τα ΦΑ που έπρεπε να συμπληρώσουν οι Επόπτες περιείχαν κυρίως ερωτήσεις κλειστού τύπου και διέφεραν από χρονιά σε χρονιά (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι). Παραθέτουμε στη συνέχεια την περιγραφή των ερωτήσεων, τις μεταβλητές που τις αφορούν, τη μεθοδολογία που είχε ακολουθηθεί για τη μέτρηση τους και τη χρονιά που κάθε ερώτηση συμπεριλήφθηκε στο ερωτηματολόγιο.

Πώς ενημερώσατε τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές για την Π.Δ.Σ.;

Μεταβλητές: -Με ειδικό σεμινάριο

- Με ενημερωτική συνάντηση δύον
- Με επισκέψεις στα σχολεία και με συνεργασία
- Με κάτι άλλο (συμπληρώνεται σε ξεχωριστό φύλλο)*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν όποιες και όσες επιλογές ήθελαν, κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε "1"

Σχολ. Έτος: 1999-00, 2000-1, 2001-2, 2002-3

*Υπήρχε μόνο στο ερωτηματολόγιο του 1999-00

Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα της Π.Δ.Σ.;

Μεταβλητές: - Πολύ καλή*

- Καλή*

- Μέτρια*
- Ανύπαρκτη*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν μια επιλογή και κατά την αποδελτίωση καταχωρήθηκε "1"

Σχολ. Ετος: 1999-00, 2000-1, 2001-2, 2002-3

*Υπήρχαν πάντα τέσσερις επιλογές, το λεκτικό δεν παρέμενε σταθερό (βλ. παράρτημα)

Λαμβάνατε τακτικά τις εκθέσεις των Σχεδιαστών – Αξιολογητών για την πορεία της Π.Δ.Σ.;

Μεταβλητές: - Ναι

- Όχι

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Ετος: 1999-00, 2000-1

Πώς κρίνετε τη συνεργασία σας με τους καθηγητές της Π.Δ.Σ;

Μεταβλητές: - Πολύ καλή*
- Καλή*
- Μέτρια*
- Ανύπαρκτη*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν μια επιλογή και κατά την αποδελτίωση καταχωρήθηκε "1"

Σχολ. Ετος: 1999-00

Πώς κρίνετε τη συνεργασία σας με τους Σχεδιαστές της Π.Δ.Σ;

Μεταβλητές: - Πολύ καλή*
- Καλή*
- Μέτρια*
- Ανύπαρκτη*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν μια επιλογή και κατά την αποδελτίωση καταχωρήθηκε "1"

Σχολ. Ετος: 1999-00, 2001-2, 2002-3

*Για τα σχολικά έτη 2001-2 και 2002-3, οι επιλογές ήταν τρεις και το λεκτικό διαφορετικό(βλ. παράρτημα)

Η συνεργασία σας με τους Σχολικούς Συμβούλους, σχετικά με την Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη, ήταν:

- Μεταβλητές: - Πολύ καλή
- Καλή*
- Μέτρια*
- Ανύπαρκτη*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν μια επιλογή και κατά την αποδελτίωση καταχωρήθηκε "1"

Σχολ. Έτος: 1999-00

Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην Π.Δ.Σ.;

- Μεταβλητές: - Τις μεγάλες ελλείψεις των μαθητών
- Την έλλειψη κατάλληλων και έμπειρων καθηγητών
- Την ακατάλληλη ώρα που γίνεται το μάθημα
- Την έλλειψη της απαραίτητης υποδομής
-Την ανομοιογενή σύνθεση των τμημάτων (αλλοδαποί/ παλιννοστούντες)
-Την έλλειψη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους των μαθητών
- Τη γραφειοκρατία
- Τη διαρροή των μαθητών
- Τη χαμηλή αποζημίωση των καθηγητών ανά ώρα*
- Τη μη εφαρμογή σε μαθήματα κατεύθυνσης ή σε άλλο μάθημα*
- Τον τρόπο επιλογής των καθηγητών**
- Την πλημμελή άσκηση καθηκόντων Σχεδιαστών Αξιολογητών**
- Κάτι άλλο *

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν όποιες και όσες επιλογές ήθελαν και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 1999-00, 2000-1, 2001-2, 2002-3

- * Υπήρχε μόνο στο ερωτηματολόγιο του 1999-00
- ** Υπήρχε μόνο στα ερωτηματολόγια 2001-2, 2002-3

Περιοδεύσατε μια φορά στο τρίμηνο* στα λύκεια;

Μεταβλητές: - Ναι

- Όχι

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 1999-00, 2000-1, 2001-2, 2002-3

*Η ερώτηση αφορά την άσκηση εποπτείας στα σχολεία της αρμοδιότητας τους και από τη σχολική χρονιά 2001-2 αναφέρεται σε μηνιαία βάση αλλά σε συγκεκριμένο πλέον αριθμό σχολείων

Αν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι όχι, για ποιους λόγους;(σημειώστε μέχρι 3)

Μεταβλητές: - έχω στην ευθύνη μου πολλά σχολεία και ήταν αδύνατο
- είναι μακρινές οι αποστάσεις
- έξοδα μετακίνησης
- ο φόρτος αρμοδιοτήτων και καθηκόντων
- άλλοι λόγοι*

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν να τσεκάρουν όποιες και όσες επιλογές ήθελαν και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 1999-00, 2000-1, 2001-2, 2002-3

*Υπήρχε μόνο στο ερωτηματολόγιο του 1999-00

Πιστεύετε ότι ο θεσμός της εποπτείας με συγκεκριμένο αριθμό σχολείων θα βοηθήσει στον ουσιαστικό έλεγχο του προγράμματος ΠΔΣ;

Μεταβλητές: - Ναι

- Όχι

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 2001-2, 2002-3

Πόσους Σχεδιαστές - Αξιολογητές ενημερώσατε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς;

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι κατέγραφαν το πλήθος των Σχεδιαστών που ενημέρωσαν στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, μετρώντας μόνο μια φορά όσους παρακολούθησαν περισσότερα από ένα σεμινάρια

Σχολ. Έτος: 2000-1, 2001-2, 2002-3

Ο τρόπος πρόσληψης ωρομισθίων καθηγητών που ακολουθήθηκε τη φετινή χρονιά διευκόλυνε στην έγκαιρη και άρτια λειτουργία των προγράμματος;

Μεταβλητές: - Ναι

- Όχι

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 2000-1, 2001-2, 2002-3

Ποιος νομίζετε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος επιλογής των ωρομίσθιων καθηγητών;

Μεταβλητές: - Με συνέντευξη σε συνεργασία με τη σχολική μονάδα

- Σε συνεργασία με το Σχολικό Σύμβουλο ειδικότητας

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 2001-2, 2002-3

Πόσες ώρες χρειαστήκατε συνολικά για ημερίδες ή υποδειγματικές διδασκαλίες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς;

Μεταβλητές: - Μέχρι 10 ώρες

- Από 10 έως 15 ώρες

- Από 15 έως 20 ώρες

Μέτρηση: Οι ερωτώμενοι μπορούσαν επιλέξουν μια απάντηση και κατά την αποδελτίωση για κάθε επιλογή καταχωρήθηκε το "1"

Σχολ. Έτος: 2001-2, 2002-3

2.4 Η στρατηγική της ανάλυσης των δεδομένων

Όπως έχει ήδη επισημανθεί, τα δεδομένα παραδόθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή αρχείων τύπου Excel, οπότε ήταν αδύνατος κάθε έλεγχος πιθανών λαθών στη διάρκεια της καταχώρησης των τιμών κάθε κατηγορίας. Εκείνο που μπορούσε να γίνει ήταν η κωδικοποίηση των απαντήσεων ώστε να είναι εφικτή η στατιστική τους επεξεργασία και ανάλυση.

Οσον αφορά στις ερωτήσεις για το επίπεδο της αποτελεσματικότητας και το βαθμό συνεργασίας με άλλους εμπλεκόμενους, ακολουθήθηκε διαδικασία μετασχηματισμού των μεταβλητών και των δεδομένων. Δημιουργήθηκαν σε κάθε περίπτωση νέες μεταβλητές, στις οποίες με τη χρήση κλίμακας διαβάθμισης αποτυπώθηκαν οι επιλογές των ερωτώμενων, με τον αριθμό «0» να αντιστοιχίζεται κάθε φορά στο χαμηλότερο επίπεδο (ανύπαρκτη, κακή, κλπ), το «1» στο αμέσως επόμενο επίπεδο (μέτρια, μικρή, κλπ), κοκ. Η ίδια διαδικασία κωδικοποίησης ακολουθήθηκε και για την ερώτηση που αφορούσε στον αριθμό των ωρών που απαιτήθηκαν για ημερίδες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς

Για τις ερωτήσεις που οι απαντήσεις ήταν «Ναι / Όχι», η κωδικοποίηση έγινε με το «0» να αντιστοιχεί στο «Όχι» και το «1» στο «Ναι».

Επίσης χρησιμοποιήθηκαν μεταβλητές τακτικής κλίμακας μέτρησης, για τον προσδιορισμό της σχολικής χρονιάς που συμπληρώθηκε το κάθε ΦΑ καθώς επίσης και μεταβλητή ονομαστικής κλίμακας μέτρησης για τον προσδιορισμό των Δ/νσεων και των Γραφείων ΔΕ που δεν έστειλαν συμπληρωμένο φύλλο αξιολόγησης κάποια σχολική χρονιά.

Τέλος οι περιοχές αρμοδιότητας των Εποπτών κωδικοποιήθηκαν σε τρεις κατηγορίες Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ), με βάση τα συμπεράσματα της μελέτης που πραγματοποιήθηκε για το ΥπΕΠΘ (ΕΚΚΕ

2000-2) στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ Ι και σύμφωνα με την οποία κάθε νομός της χώρας εντάσσεται σε μια κατηγορία επικινδυνότητας για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη του σχολείου (χαμηλή, κανονική, υψηλή) ανάλογα με το καταγεγραμμένο ποσοστό μαθητικής διαρροής και αποτυχίας στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου.

Ακολούθησε δημιουργία τεσσάρων αρχείων δεδομένων SPSS με την μεταφορά των κωδικοποιημένων στοιχείων από τα αρχεία Excel (ένα για κάθε σχολική χρονιά). Τέλος δημιουργήθηκε ενιαίο αρχείο δεδομένων, όπου συνενώθηκαν τα δεδομένα των μεταβλητών που εμφανίζονται σε περισσότερες από μία σχολικές χρονιές.

Όσον αφορά στις μεθόδους που θα χρησιμοποιηθούν για την έρευνα μας, όλα τα διαθέσιμα στοιχεία συνηγορούν στην επιλογή αυτών που στηρίζονται σε τεχνικές ελεύθερες κατανομών. Το γεγονός της απουσίας οποιασδήποτε πληροφορίας για την μορφή της κατανομής του πληθυσμού από τον οποίο έχουν προέλθει τα υπό μελέτη στοιχεία και το γεγονός ότι σχεδόν το σύνολο των δεδομένων είναι σε ονομαστική ή κλίμακα διάταξης συντελούν στην επιλογή αυτή. Τέλος λαμβάνοντας υπόψη ότι η κρισιμότητα των ελέγχων υποθέσεων που θα πραγματοποιηθούν δεν επιβάλλει αυξημένα επίπεδα ισχύος, οδηγούμαστε στην επιλογή μη παραμετρικών τεχνικών για την ανάλυση των διαθέσιμων στοιχείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Οι Επόπτες είναι διοικητικά υπεύθυνοι για την οργάνωση και την παρακολούθηση της λειτουργίας των προγραμμάτων ΠΔΣ ανά περιοχή αρμοδιότητας και είναι συνήθως εκπαιδευτικοί με αρκετά χρόνια προϋπηρεσίας. Αντίστοιχο με τα τακτικά τους καθήκοντα (διοικητική υποστήριξη και εποπτεία της λειτουργίας των σχολικών μονάδων της περιοχής αρμοδιότητας τους) είναι και το έργο που τους ανατέθηκε στο πλαίσιο του έργου της ΠΔΣ.

3.1 Κατανομή ΠΕΠ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε από το ΕΚΚΕ για λογαριασμό του ΥπΕΠΘ, οι περιοχές ευθύνης των Εποπτών που ερευνούμε κατατάχθηκαν σε τρεις κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη. Από το σύνολο του αντικειμενικού πληθυσμού (το σύνολο όλων όσων θα μπορούσαν να έχουν συμπληρώσει φύλλο αξιολόγησης για την περίοδο 1999 – 2003) και ανεξάρτητα με το αν έχει συμπληρωθεί φύλλο αξιολόγησης για κάθε μια από τις αναφερόμενες περιοχές, εξετάζουμε την κατανομή της μεταβλητής ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ. Τα αποτελέσματα καταγράφονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1 Κατανομή συχνοτήτων για ΠΕΠ

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	Συχνότητα	Σχετ. συχνότητα	Σχετ. συχνότητα έγκυρων	Αθρ. σχετ. συχνότητα
Έγκυρες τιμές	251	41,1	41,1	41,1
ΧΑΜΗΛΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ	290	47,5	47,5	88,5
ΥΨΗΛΗ	70	11,5	11,5	100,0
Σύνολο	611	100,0	100,0	

Όπως προκύπτει, ο αριθμός των συμπληρωμένων φύλλων αξιολόγησης για την ερευνώμενη περίοδο δεν θα μπορούσε να ξεπερνά το 611. Από αυτά τα 251 (41,1%) θα προέρχονταν από περιοχές όπου η επικινδυνότητα για σχολική

αποτυχία και εγκατάλειψη είναι "χαμηλή", τα 290 (47,5%) θα προέρχονταν από περιοχές που η επικινδυνότητα είναι "κανονική" και 70 (11,5%) θα αναφερόταν σε περιοχές "υψηλής" επικινδυνότητας.

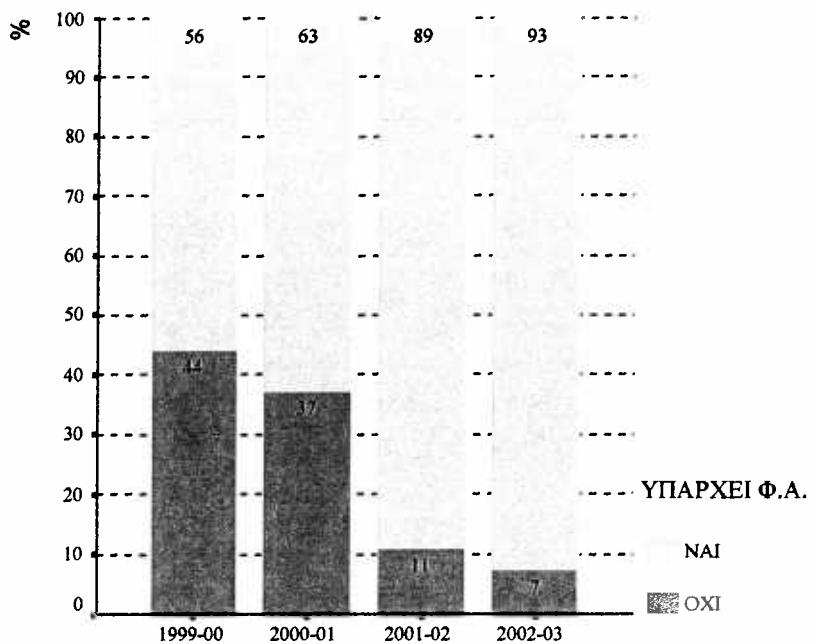
3.2 Συμπληρωμένα ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί την ευθύνη της οργάνωσης και του ελέγχου της υλοποίησης των προγραμμάτων ΠΔΣ είχαν 160 περίπου Επόπτες. Σε αυτούς απευθυνόταν κάθε σχολική χρονιά το αντίστοιχο ΦΑ. Ο βαθμός της ανταπόκρισής τους στην υποχρέωση της συμπλήρωσής του καταγράφεται στον πίνακα που ακολουθεί:

Πίνακας 2 Κατανομή συμπληρωμένων ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ		ΥΠΑΡΧΕΙ Φ.Α.		Σύνολα
		ΟΧΙ	ΝΑΙ	
1999-00	Πλήθος	65	82	147
	% ανά ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	44,2%	55,8%	100,0%
2000-01	Πλήθος	55	92	147
	% ανά ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	37,4%	62,6%	100,0%
2001-02	Πλήθος	17	138	155
	% ανά ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	11,0%	89,0%	100,0%
2002-03	Πλήθος	12	150	162
	% ανά ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	7,4%	92,6%	100,0%
Σύνολα	Πλήθος	149	462	611
	% ανά ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ	24,4%	75,6%	100,0%

Όπως φαίνεται και από την παραπάνω κατανομή και επιβεβαιώνεται στο Γράφημα 1, ο αριθμός των Εποπτών αυξάνεται σταδιακά από 147 την περίοδο 1999-00, σε 162 την περίοδο 2002-3, ενώ αντίθετα το ποσοστό όσων δεν συμπληρώνουν ΦΑ ανά σχολική χρονιά μειώνεται από 44,2% την πρώτη χρονιά σε 7,4% την τελευταία.

Γράφημα 1 Ραβδόγραμμα σχετ. συχνοτήτων συμπληρωμένων ΦΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

3.3 Με ποιο τρόπο ενημερώθηκαν οι Σχεδιαστές;

Μια από τις υποχρεώσεις των Εποπτών ήταν και η ενημέρωση των Σχεδιαστών, δηλ. των υπευθύνων για την υλοποίηση των προγραμμάτων ΠΔΣ σε επίπεδο σχολικής μονάδας, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους ήταν οι Διευθυντές ή οι Υποδιευθυντές των μονάδων αυτών. Για τον τρόπο που προτίμησαν για την ενημέρωση των Σχεδιαστών, υπήρχε σε όλα τα ΦΑ σχετική ερώτηση πολλαπλών απαντήσεων, από τις οποίες οι Επόπτες μπορούσαν να επιλέξουν περισσότερες από μία. Η κατανομή των αποκρίσεων στην ερώτηση αυτή παρουσιάζεται στον Πίνακα 3. Όπως σημειώνεται στις ελλείπουσες περιπτώσεις, σε 2 από τα 462 συμπληρωμένα ΦΑ δεν σημειώθηκε καμία απάντηση σχετικά με την ερώτηση αυτή. Συνολικά σημειώθηκαν 827 απαντήσεις και 358 από τους αποκριθέντες (77,8%) σημειώνουν ότι ενημέρωσαν τους Σχεδιαστές με επίσκεψη στην σχολική μονάδα. Παράλληλα ένα μεγάλο ποσοστό των αποκριθέντων (49,6%) δηλώνει ότι φρόντισε για την ενημέρωση των Σχεδιαστών με την πραγματοποίηση συνάντησης.

**Πίνακας 3 Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για τον ΤΡΟΠΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ**

**Ερώτηση πολλαπλής απάντησης: ΤΡΟΠΟΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
(Τιμή επιλογής = 1)**

Μεταβλητή	Όνομα	Πλήθος	Απαντήσεων	%	%
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΕ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ENIM_SEM	239	28,9	52,0	
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΕ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ	ENIM_SIN	228	27,6	49,6	
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΕ ΕΠΙΣΚΕΨΗ	ENIM_EPI	358	43,3	77,8	
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ΜΕ ΆΛΛΟ ΤΡΟΠΟ	ENIM_ALL	2	,2	,4	
		-----	-----	-----	-----
	Πλήθος απαντήσεων	827	100,0	179,8	

2 ελλείπουσες περιπτώσεις; 460 έγκυρες περιπτώσεις

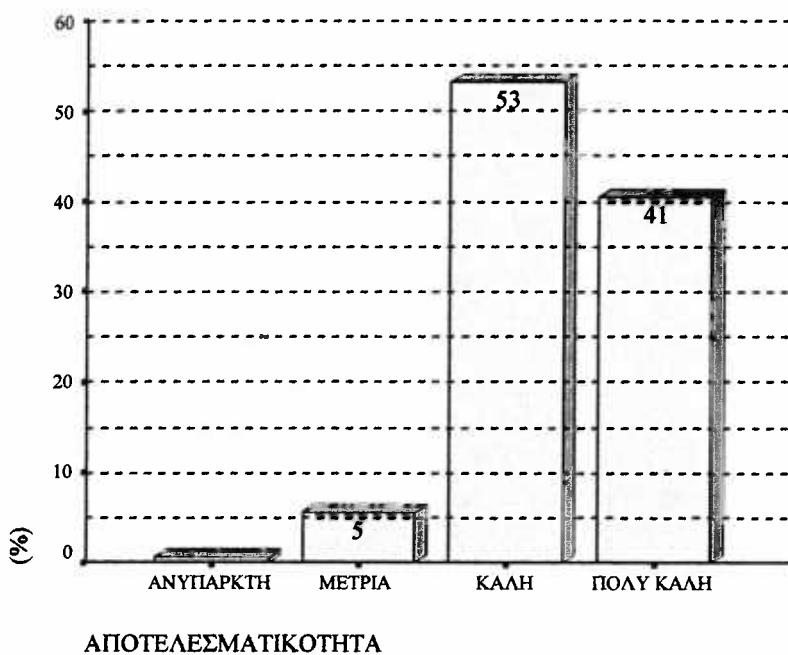
3.4 Πως κρίνετε την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ;

Στην συνέχεια οι Επόπτες καλούνται να εκτιμήσουν το επίπεδο της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ΠΔΣ, επιλέγοντας μεταξύ τεσσάρων διατεταγμένων τιμών (ανύπαρκτη/ μικρή/ μεγάλη/ πολύ μεγάλη ή ανύπαρκτη/ καλή/ μέτρια/ μεγάλη). Για τις ανάγκες της έρευνας οι απαντήσεις κωδικοποιήθηκαν (0, 1, 2 και 3) και αντιστοιχίστηκαν με τα λεκτικά (ανύπαρκτη/ μικρή/ ικανοποιητική/ μεγάλη). Η κατανομή των εκτιμήσεων των αποκριθέντων για όλο το χρονικό διάστημα που καλύπτει η έρευνα αυτή αποτυπώνεται στον Πίνακα 4

Πίνακας 4 Κατανομή συχνοτήτων για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

		Συχνότητα	Σχετ. συχνότητα	Σχετ. συχνότητα έγκυρων	Αθρ. σχετ. συχνότητα
Έγκυρες περιπτώσεις	ΑΝΥΠΑΡΚΤΗ ΜΕΤΡΙΑ	3	,6	,7	,7
	ΚΑΛΗ	25	5,4	5,5	6,1
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	243	52,6	53,3	59,4
	Σύνολο	185	40,0	40,6	100,0
Ελλείπουσες	999	6	1,3		
	Σύνολο	462	100,0		

Στο σύνολο των 462 συμπληρωμένων ΦΑ, υπάρχουν 6 στα οποία δεν σημειώθηκε από τον Επόπτη εκτιμήση περί της αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων ΠΔΣ. Συνεπώς ο υπολογισμός των σχετικών συχνοτήτων για τις εκτιμήσεις γίνεται με βάση το συνολικό αριθμό των 456 έγκυρων απαντήσεων. Διαπιστώνουμε ότι το 93% και πλέον των αποκριθέντων κρίνει την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ως τουλάχιστον "καλή", ενώ το ποσοστό αυτών που θεωρούν την αποτελεσματικότητά της ως "ανύπαρκτη" δεν ξεπερνά το 1%.

Γράφημα 2 Ραβδόγραμμα σχετικών συχνοτήτων για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

3.4.1 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανά ΠΕΠ

Στη συνέχεια θα μελετηθούν οι εκτιμήσεις των Εποπτών για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ανά ΠΕΠ στην οποία ανήκουν οι σχολικές μονάδες τις οποίες εποπτεύουν. Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής απεικονίζει ο Πίνακας 5.

Πίνακας 5 Συνάφεια για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ

			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ				Σύνολο
			ΑΝΥΠΑΡΚΤΗ	ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	ΧΑΜΗΛΗ	Πλήθος	1	9	107	73	190
		% ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	,5%	4,7%	56,3%	38,4%	100,0%
		% ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	33,3%	36,0%	44,0%	39,5%	41,7%
		% επί του Συνόλου	,2%	2,0%	23,5%	16,0%	41,7%
	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	Πλήθος	2	13	106	95	216
		% ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	,9%	6,0%	49,1%	44,0%	100,0%
		% ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	66,7%	52,0%	43,6%	51,4%	47,4%
		% επί του Συνόλου	,4%	2,9%	23,2%	20,8%	47,4%
	ΥΨΗΛΗ	Πλήθος		3	30	17	50
		% ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ		6,0%	60,0%	34,0%	100,0%
		% ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		12,0%	12,3%	9,2%	11,0%
		% επί του Συνόλου		,7%	6,6%	3,7%	11,0%
Σύνολο		Πλήθος	3	25	243	185	456
		% ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	,7%	5,5%	53,3%	40,6%	100,0%
		% ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
		% επί του Συνόλου	,7%	5,5%	53,3%	40,6%	100,0%

Καθώς 4 από τα 12 κελιά (33,3%) του πίνακα 5 έχουν πολύ μικρές τιμές, για την αύξηση της αξιοπιστίας των ελέγχων προχωρούμε σε συμπερίληψη των απαντήσεων που εκτιμούν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ ως "ανύπαρκτη" και ως "μέτρια" σε μία κατηγορία.

Πραγματοποιούμε έλεγχο ανεξαρτησίας μεταξύ των μεταβλητών που αφορούν στην ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων και στην ΠΕΠ. Ελέγχουμε δηλαδή την υπόθεση

H_0 : «Δεν υπάρχει συστηματική συνάφεια μεταξύ των μεταβλητών που αφορούν στην ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων ΠΔΣ και στην ΠΕΠ»

έναντι της υπόθεσης

H_1 : «Υπάρχει συστηματική συνάφεια μεταξύ των μεταβλητών που αφορούν στην ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων ΠΔΣ και στην ΠΕΠ».

Το αποτέλεσμα που απεικονίζει ο Έλεγχος 1, με την μικρή τιμή της ελεγχοσυνάρτησης X^2 (3,304) και το αρκετά μεγάλο επίπεδο σημαντικότητας (0,508) δεν παρέχει ενδείξεις για την απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης. Συνεπώς είναι εύλογο να υποθέσει κανείς ότι οι μεταβλητές ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ και ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ είναι ανεξάρτητες

Έλεγχος 1 Συνάφεια για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ (με συνένωση κελιών) και ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ

		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ			Σύνολο
		ΑΝΥΠΑΡΚΤΗ ΜΕΤΡΙΑ	ΚΑΛΗ	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΧΑΜΗΛΗ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	Πλήθος	10	107	73	190
	% ανά ΠΕΠΙ	5,3%	56,3%	38,4%	100,0%
	% ανά				
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	35,7%	44,0%	39,5%	41,7%
	% επί του Συνόλου	2,2%	23,5%	16,0%	41,7%
ΚΑΝΟΝΙΚΗ	Πλήθος	15	106	95	216
	% ανά ΠΕΠΙ	6,9%	49,1%	44,0%	100,0%
	% ανά				
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	53,6%	43,6%	51,4%	47,4%
	% επί του Συνόλου	3,3%	23,2%	20,8%	47,4%
ΥΨΗΛΗ	Πλήθος	3	30	17	50
	% ανά ΠΕΠΙ	6,0%	60,0%	34,0%	100,0%
	% ανά				
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	10,7%	12,3%	9,2%	11,0%
	% επί του Συνόλου	,7%	6,6%	3,7%	11,0%
ΣΥΝΟΛΑ	Πλήθος	28	243	185	456
	% ανά ΠΕΠΙ	6,1%	53,3%	40,6%	100,0%
	% ανά				
	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	% επί του Συνόλου	6,1%	53,3%	40,6%	100,0%

Στατιστικά ελέγχου

	Τιμή ελεγχοσυνάρτησης	Βαθμοί ελευθερίας	ΑΥΕΣΣ ^b (αμφιπλ.)
Pearson χ^2 Πλήθος έγκυρων περιπτώσεων	3,304 ^a 456	4	,508

a. 1 κελί (11,1%) έχει αναμενόμενο πλήθος μικρότερο του 5. Το ελάχιστο αναμενόμενο πλήθος είναι 3,07

b. Ασυμπτωτικά Υπολογιζόμενο Επίπεδο Στατιστικής Σημαντικότητας

Στο σημείο αυτό αξίζει της προσοχής μας, ο έλεγχος για την ομοιογένεια της μεταβλητής ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανάμεσα στις ΠΕΠ. Με άλλα λόγια θα ελέγξουμε την υπόθεση

H_0 : «δεν υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις εκτιμήσεις των Εποπτών από τις τρεις ΠΕΠ, σχετικά με την ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων»

έναντι της υπόθεσης

H_1 : «υπάρχουν στατιστικά σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις εκτιμήσεις των Εποπτών από τις τρεις ΠΕΠ, σχετικά με την ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων»

Έλεγχος 2 Ομοιογένεια για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανάμεσα στις ΠΕΠ

Βαθμοί κατάταξης

	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	N	Μέσος βαθμός κατάταξης
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	ΧΑΜΗΛΗ	190	225,09
	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	216	234,69
	ΥΨΗΛΗ	50	214,72
	Σύνολο	456	

	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
χ^2	1,470
Βαθμοί ελευθερίας	2
ΑΥΕΣΣ	,479

c. Ασυμπτωτικά Υπολογιζόμενο Επίπεδο
Στατιστικής Σημαντικό τητας

Το αποτέλεσμα του μη παραμετρικού ελέγχου Kruskal – Wallis παρουσιάζει ο Έλεγχος 2, στο πρώτο μέρος του οποίου παρουσιάζονται οι μέσοι όροι από την κατάταξη των τιμών της μεταβλητής ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ στην κάθε μια από τις τρεις ΠΕΠ. Στο δεύτερο μέρος (Στατιστικά Ελέγχον) καταγράφονται η τιμή της ελεγχοσυνάρτησης X^2 (1,470), οι βαθμοί ελευθερίας (2) και το ασυμπτωτικά υπολογιζόμενο επίπεδο σημαντικότητας ($p < 0.479$), τα οποία δεν παρέχουν ενδείξεις για την απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης. Κατά συνέπεια είναι εύλογο να δεχθεί κανείς ότι η κατανομή της μεταβλητής

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ δεν διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στις τρεις ομάδες ΠΕΠ.

3.4.2 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Στο σύνολο των συμπληρωμένων ΦΑ αναζητήθηκαν αυτά που αναφέρονται σε περιοχές οι Επόπτες των οποίων τα συμπλήρωσαν και για τις τέσσερις σχολικές χρονιές και επισημάνθηκαν με την βοήθεια της μεταβλητής ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΑ ΦΑ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ (1 = "ΝΑΙ, το ΦΑ συμπληρώθηκε όλα τα χρόνια").

Πίνακας 6 Κατανομή για ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΑ ΦΑ ΟΛΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ

		Συχνότητα	Σχετ. συχνότητα	Σχετ. συχνότητα έγκυρων	Αθρ. σχετ. συχνότητα
Έγκυρες NAI		200	43,3	100,0	100,0
Ελλείπουσες System		262	56,7		
Σύνολο		462	100,0		

Ο Πίνακας 6 καταγράφει 200 περιπτώσεις, όπου το ΦΑ έχει συμπληρωθεί όλα τα χρόνια. Οπότε με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα ΦΑ πενήντα περιοχών, θα προσπαθήσουμε να ερευνήσουμε αν και κατά πόσο μεταβάλλονται με την πάροδο του χρόνου οι εκτιμήσεις των Εποπτών σχετικά με την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων. Ελέγχεται η ισχύς της υπόθεσης

H_0 : «δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις εκτιμήσεις των Εποπτών από τις περιοχές που το ΦΑ συμπληρώθηκε και τις 4 σχολικές χρονιές, σχετικά με την ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων ΠΔΣ»

έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «αναμένονται σημαντικές διαφορές στις εκτιμήσεις των Εποπτών από τις περιοχές που το ΦΑ συμπληρώθηκε και τις 4 σχολικές χρονιές, σχετικά με την ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ των προγραμμάτων ΠΔΣ»

Το αποτέλεσμα του μη παραμετρικού ελέγχου Friedman μεταξύ 4 συσχετισμένων δειγμάτων (εκτιμήσεις του Επόπτη της ίδιας περιοχής για 4 σχολικές χρονιές) απεικονίζει ο Έλεγχος 3 .

**Έλεγχος 3 Διαφορές κατανομής για ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ**

Περιγραφικά στατιστικά

	N	Μέσος	Τυπ. απόκλιση	Ελάχιστο	Μέγιστο
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99	47	2,00	,63	1	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00	47	2,40	,50	2	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01	47	2,28	,62	0	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02	47	2,19	,61	1	3

Βαθμοί κατάταξης

	Μέσος Βαθμός Κατάταξης
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99	2,13
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00	2,83
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01	2,57
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02	2,47

Στατιστικά ελέγχου^a

N	47
χ^2	12,654
Βαθμοί ελευθερίας	3
ΑΥΕΣΣ ^b	,005

- a. Έλεγχος Friedman
 b. Ασυμμωτικά Υπολογιζόμενο Επίπεδο
 Στατιστικής Σημαντικότητας

Στο πρώτο μέρος του ελέγχου (Περιγραφικά στατιστικά) εμφανίζεται ο μέσος, η τυπική απόκλιση, το ελάχιστο και το μέγιστο κάθε κατανομής από τις συσχετισμένες μεταβλητές. Ο μέσος της κατανομής των εκτιμήσεων για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ στη σχολική χρονιά 2000-1 ($M = 2,40$) είναι μεγαλύτερος από τους μέσους των κατανομών για τις άλλες χρονιές. Η μεγαλύτερη τυπική απόκλιση παρατηρείται στην κατανομή που αφορά στην σχολική χρονιά 1999-00 ($s = 0,63$), ενώ το μεγαλύτερο εύρος παρατηρήσεων σημειώνεται στην κατανομή της τρίτης στη σειρά σχολικής χρονιάς ($R = 3$). Στο δεύτερο μέρος του πίνακα (Βαθμοί κατάταξης) εμφανίζεται ο Μέσος Βαθμός Κατάταξης για κάθε μία από τις 4 κατανομές

εκτιμήσεων, όπως αυτός υπολογίζεται από την διαδικασία του ελέγχου, μετά την ταξινόμηση των τιμών των 4 μεταβλητών για κάθε μία περίπτωση ξεχωριστά και τον υπολογισμό του μέσου κατάταξης των ταξινομημένων τιμών για κάθε μεταβλητή ξεχωριστά. Οι ταξινομημένες τιμές που αφορούν στην σχολική χρονιά 2000-1 έχουν το μεγαλύτερο μέσο ($M = 2,83$). Στο τρίτο μέρος του πίνακα (*Στατιστικά ελέγχον*) παρουσιάζεται η τιμή της ελεγχού συνάρτησης X^2 (12,654) καθώς επίσης και το παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ($p < 0,005$), τα οποία αποτελούν ενδείξεις για την απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης και την αποδοχή της ύπαρξης στατιστικά σημαντικών διαφορών μεταξύ των εκτιμήσεων των Εποπτών, για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων.

Προκειμένου να διερευνηθεί ποιες από τις κατανομές διαφέρουν, με την βοήθεια του μη παραμετρικού προσημικού ελέγχου εξετάζουμε την υπόθεση H_0 : «οι εκτιμήσεις των Εποπτών για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ δεν μεταβάλλονται από χρονιά σε χρονιά»

Έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «αναμένονται αλλαγές στις εκτιμήσεις των Εποπτών για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ από χρονιά σε χρονιά».

Τα αποτελέσματα του ελέγχου απεικονίζει ο Έλεγχος 4, στο πρώτο μέρος του οποίου (*Συχνότητες*) παρουσιάζεται το πλήθος των θετικών και των αρνητικών διαφορών, που προκύπτουν από την αφαίρεση της εκτίμησης ενός Επόπτη για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ σε μία σχολική χρονιά από την αντίστοιχη εκτίμηση για την επόμενη (ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ_{I+1} – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ_I). Παρουσιάζεται επίσης ο αριθμός των ζευγών παρατηρήσεων με ισοβαθμία, καθώς επίσης και το σύνολο των ζευγαριών που εξετάστηκαν. Με τις εκτιμήσεις για τις σχολικές χρονιές 1999-0 και 2000-1, δημιουργήθηκαν 48 ζεύγη παρατηρήσεων. Σε 3 από αυτά η εκτίμηση για την χρονιά 1999-0 ήταν υψηλότερη από την εκτίμηση για τη χρονιά 2000-1, σε 22 συνέβη το αντίθετο και σε 23 οι εκτιμήσεις είναι ίδιες. Για τις σχολικές χρονιές 2000-1 και 2001-2 εξετάστηκαν 47 ζεύγη και για την σύγκριση μεταξύ των κατανομών που αφορούν στις σχολικές χρονιές 2001-2 και 2002-3

εξετάστηκαν 48. Στο δεύτερο μέρος (*Στατιστικά ελέγχου*) παρουσιάζονται τα ακριβή επίπεδα στατιστικής σημαντικότητας των ελέγχων αυτών, που

**Έλεγχος 4 Προσημικός έλεγχος διαφορών κατανομής για
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ**

Συχνότητες

		N
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00 -	Αρνητικές διαφορές ^{a,b,c}	3
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99	Θετικές διαφορές ^{d,e,f}	22
	Ισότητες ^{g,h,i}	23
	Αριθμός συγκρίσεων	48
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01 -	Αρνητικές διαφορές ^{a,b,c}	12
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00	Θετικές διαφορές ^{d,e,f}	7
	Ισότητες ^{g,h,i}	28
	Αριθμός συγκρίσεων	47
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02 -	Αρνητικές διαφορές ^{a,b,c}	12
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01	Θετικές διαφορές ^{d,e,f}	9
	Ισότητες ^{g,h,i}	28
	Αριθμός συγκρίσεων	49

- a. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00 < ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99
- b. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01 < ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00
- c. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02 < ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01
- d. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00 > ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99
- e. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01 > ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00
- f. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02 > ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01
- g. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99 = ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00
- h. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00 = ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01
- i. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01 = ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02

Στατιστικά ελέγχου^b

	ΑΕΣΣ (αμφιπλ) ^c
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00 -	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '99	,000 ^a
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01 -	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '00	,359 ^a
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '02 -	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ '01	,664 ^a

- a. Με τη χρήση της διωνυμικής κατανομής
- b. Προσημικός έλεγχος
- c. Ακριβές Επίπεδο Στατιστικής Σημαντικότητας

υπολογίστηκαν με βάση την διωνυμική κατανομή της ελεγχοσυνάρτησης και σύμφωνα με τα οποία, δεδομένης της μηδενικής υπόθεσης, η πιθανότητα να παρατηρηθούν ίδια αποτελέσματα είναι ανύπαρκτη στην σύγκριση της πρώτης και της δεύτερης σχολικής χρονιάς, και πολύ μεγαλύτερη του 35,4% και του 66,4% αντίστοιχα στην σύγκριση των κατανομών της 2^{ης} με την 3^η σχολική χρονιά και της 3^{ης} με την 4^η. Ως εκ τούτου υπόθεση για αλλαγή στην εκτίμηση των Εποπτών μπορεί να θεωρείται εύλογη μόνον όταν αφορά στην 1^η και 2^η σχολική χρονιά.

3.5 Ποια θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην ΠΔΣ;

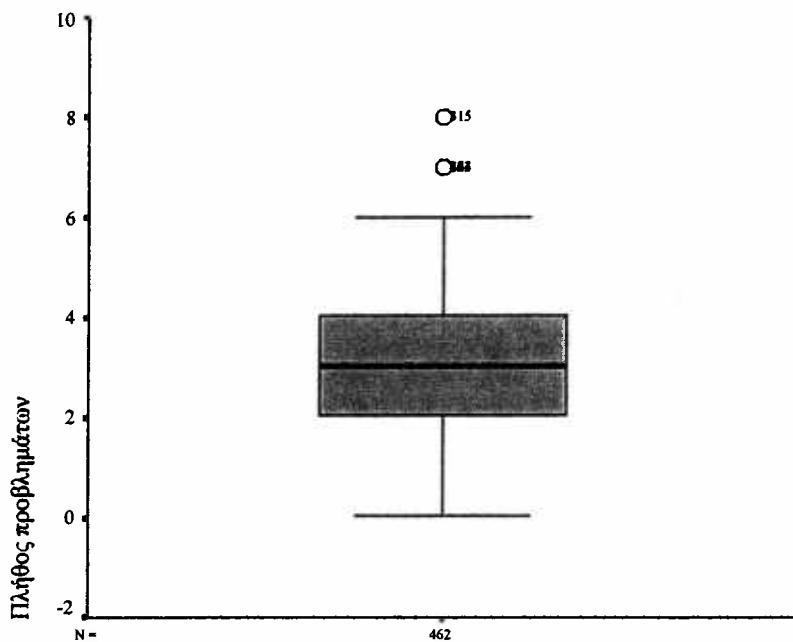
Μεγάλο μέρος των ΦΑ που συμπλήρωναν οι Επόπτες των προγραμμάτων καλυπτόταν από ερώτηση πολλαπλών απαντήσεων, σχετικά με τα προβλήματα που κατά την εκτίμηση τους επηρέαζαν την λειτουργία των προγραμμάτων ΠΔΣ και την αποτελεσματικότητα τους. Οι αποκρινόμενοι μπορούσαν να σημειώσουν έως και έξι (6) επιλογές από μια ομάδα 10 – 12 προβλημάτων, που ήταν ήδη καταγεγραμμένα στο ερωτηματολόγιο ή μπορούσαν να αναφερθούν σε κάποιο άλλο που δεν υπήρχε στην λίστα αυτή. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η έρευνα επί των προβλημάτων που σημείωσαν οι ερωτώμενοι αλλά και επί του συνολικού αριθμού που σημείωνε ο κάθε ερωτώμενος.

3.5.1 ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

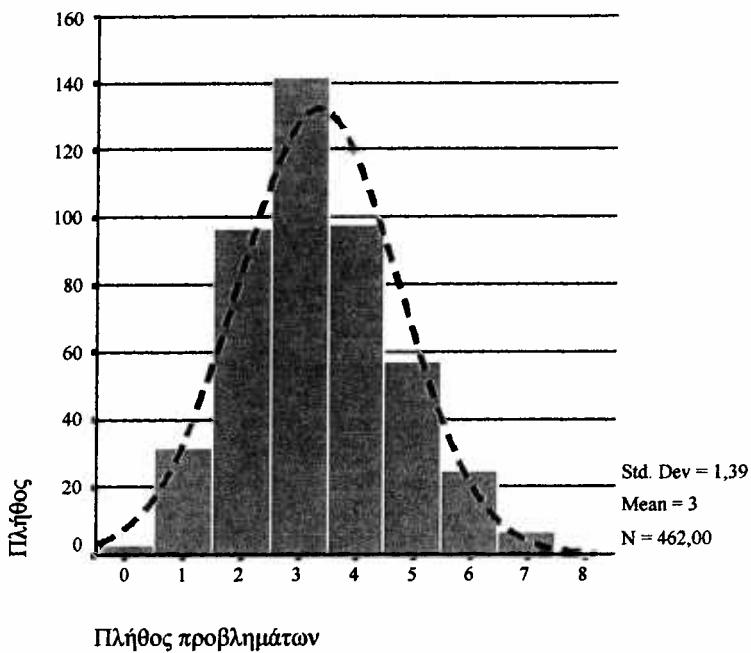
Όσον αφορά στο πλήθος των προβλημάτων που σημείωνε ο κάθε Επόπτης, από την επεξεργασία του δείγματος προκύπτει ο Πίνακας 7, το Γράφημα 3 και το Γράφημα 4.

Πίνακας 7 Περιγραφικά μέτρα για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Πλήθος προβλημάτων	Μέσος		Μέσο σφάλμα
95% Διάστημα	Κάτω άκρο	3,32	6,47E-02
Εμπιστοσύνης για το Μέσο	Άνω άκρο	3,20	
		3,45	
5% περιορισμένος μέσος		3,29	
Διάμεσος		3,00	
Διασπορά		1,933	
Τυπική απόκλιση		1,39	
Ελάχιστο		0	
Μέγιστο		8	
Εύρος		8	
Ενδοτεταρτημοριακό εύρος		2,00	
Ασυμμετρία		,392	,114
Κύρτωση		-,017	,227

Γράφημα 3 Βοξplot για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Γράφημα 4 - Ιστόγραμμα συχνοτήτων της κατανομής ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ

Σύμφωνα με τα παραπάνω οι Επόπτες σημείωναν κατά μέσο όρο 3,32 προβλήματα, τουλάχιστον στο 50% των ΦΑ έχουν καταγραφεί έως και 3 προβλήματα και τουλάχιστον στο 50% των ΦΑ έχουν καταγραφεί από 3 και πάνω. Υπάρχουν περιπτώσεις που έχουν καταγραφεί και περισσότερα των 6 προβλήματα, ο μέγιστος αριθμός των προβλημάτων που καταγράφηκαν είναι 8 και στο 50% και πλέον των ΦΑ έχουν καταγραφεί από 2 έως και 4 προβλήματα.

Το Γράφημα 4 γεννά την υποψία της κανονικότητας για την κατανομή του πλήθους των προβλημάτων που σημείωσαν οι Επόπτες. Για την επιβεβαίωση της υποψίας αυτής πραγματοποιούμε τον μη παραμετρικό έλεγχο κανονικότητας Kolmogorov-Smirnov Z, για την υπόθεση

H_0 : «η κατανομή του πλήθους των προβλημάτων που σημειώνουν οι Επόπτες είναι κανονική»

έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «η κατανομή του πλήθους των προβλημάτων που σημειώνουν οι Επόπτες δεν είναι κανονική»

Ο Έλεγχος 5 για την προσαρμογή της κατανομής του πλήθους των προβλημάτων που σημειώνουν οι Επόπτες στα ΦΑ στην κανονική κατανομή

με παραμέτρους το μέσο και την τυπική απόκλιση των δεδομένων, βασίζεται στις πλέον ακραίες διαφορές μεταξύ παρατηρήσεων και εκτιμήσεων. Το παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας συνηγορεί υπέρ της απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης και ως εκ τούτου η υποψία της κανονικότητας της κατανομής του πλήθους των προβλημάτων θα πρέπει να αποκλεισθεί.

Έλεγχος 5 Προσαρμογή κατανομής ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ στην ΚΑΝΟΝΙΚΗ

		ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
N		462
Παράμετροι κανονικής ^{a,b}	Μέσος	3,32
	Τυπ. απόκλιση	1,39
Ακραίες διαφορές	Απόλυτες	,185
	Θετικές	,185
	Αρνητικές	-,122
Kolmogorov-Smirnov Z		3,985
ΑΥΕΣΣ (αμφιπλή)		,000

a. Κατανομή ελέγχου είναι η Κανονική
 b. Υπολογιζόμενα από τα δεδομένα
 c. Ασυμπτωτικά Υπολογιζόμενο Επίπεδο Στατιστικής
 Σημαντικότητας

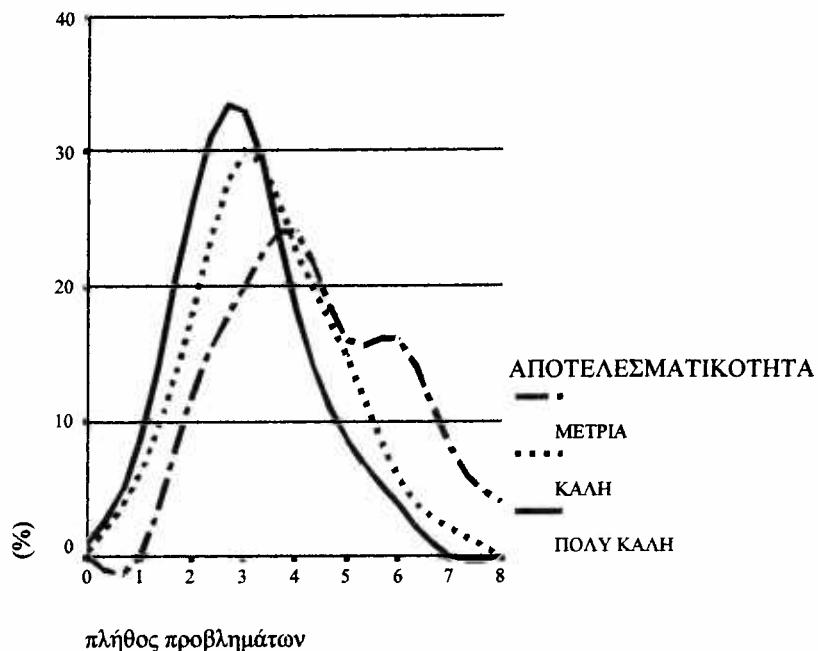
3.5.1.1 ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ και ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Όσο χαμηλότερη είναι η εκτίμηση ενός Επόπτη για την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ, τόσο περισσότερα προβλήματα σημειώνει; Το Γράφημα 5 σε συνδυασμό με όσα παρουσιάζει ο Πίνακας 8 ενισχύουν την εντύπωση αυτή. Αγνοώντας μόνον εκείνες τις λίγες περιπτώσεις που η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων έχει χαρακτηριστεί "ανύπαρκτη" (3 από τις 456), προχωρούμε στον έλεγχο της υπόθεσης

Η₀: «η κατανομή του αριθμού των προβλημάτων δεν διαφέρει ανάμεσα στις ομάδες εποπτών που εκτιμούν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ ως "μέτρια", "καλή" και "πολύ καλή"»

έναντι της υπόθεσης

H_1 : «η κατανομή του αριθμού των προβλημάτων διαφέρει ανάμεσα στις ομάδες εποπτών που εκτιμούν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ ως "μέτρια", "καλή" και "πολύ καλή"»

Γράφημα 5 Κατανομή συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Πίνακας 8 Περιγραφικά μέτρα για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

πλήθος προβλημάτων

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	Μέσος	N	Τυπική απόκλιση
ΑΝΥΠΑΡΚΤΗ	3,67	3	1,15
ΜΕΤΡΙΑ	4,44	25	1,66
ΚΑΛΗ	3,46	243	1,39
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	3,00	185	1,26
Σύνολο	3,33	456	1,39

Ο Έλεγχος 6 (μη παραμετρικός ελέγχος ομοιογένειας Kruskal-Wallis) παρουσιάζει κατ' αρχάς τα περιγραφικά μέτρα για τις κατανομές των δύο μεταβλητών.

Έλεγχος 6 Kruskal - Wallis για διαφορές της κατανομής ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Περιγραφικά στατιστικά

	N	Μέσος	Τυπ. απόκλιση	Ελάχιστο	Μέγιστο
ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	462	3,32	1,39	0	8
	456	2,34	,61	0	3

Βαθμοί κατάταξης

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	N	Μέσος βαθμός κατάταξης
ΜΕΤΡΙΑ	25	312,10
ΚΑΛΗ	243	240,28
ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ	185	198,05
Σύνολο	453	

Στατιστικά ελέγχου^{a,b}

	ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
χ^2	23,276
Βαθμοί Ελευθερίας	2
ΑΥΞΕΣΣ	,000

a. Έλεγχος Kruskal Wallis

b. Μεταβλητή ομαδοποίησης: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι μέσοι βαθμοί κατάταξης της μεταβλητής ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ, όπως προκύπτουν μετά την ταξινόμηση των παρατηρήσεων ανά ομάδα ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ και στο τρίτο μέρος παρουσιάζεται η αρκετά μεγάλη τιμή (23,276) της ελεγχοσυνάρτησης που προσεγγίζει την κατανομή X^2 και το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ($p=0,0$), που δίνουν σαφείς ενδείξεις υπέρ της απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Συνεπώς είναι εύλογο να υποθέσει κανείς ότι η κατανομή του αριθμού των προβλημάτων διαφέρει ανάμεσα στις ομάδες εποπτών που εκτιμούν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ ως "μέτρια", "καλή" και "πολύ καλή".

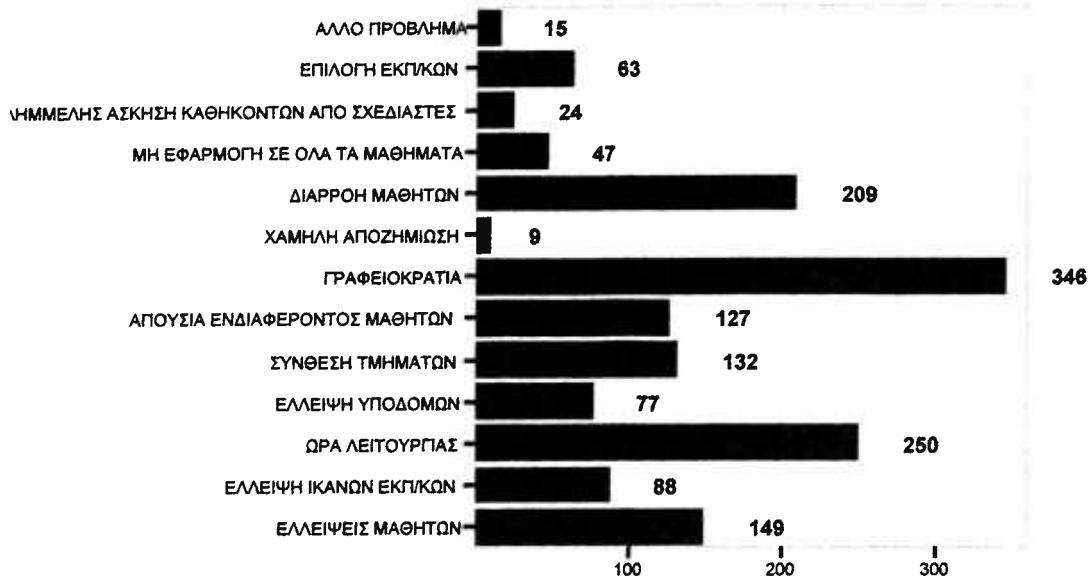
3.5.2 Προβλήματα της ΠΔΣ

Όσον αφορά στην κατανομή των επιλογών των Εποπτών σχετικά με τα προβλήματα των προγραμμάτων ΠΔΣ, σύμφωνα με όσα παρουσιάζει ο Πίνακας 9, ως κυριότερο πρόβλημα αναφέρεται η γραφειοκρατία, που σημειώθηκε από το 75,4% των αποκριθέντων, ακολουθεί η ώρα λειτουργίας των τμημάτων, που σημείωσαν περισσότεροι από τους μισούς (54,5%) και η διαρροή των μαθητών – παύουν να παρακολουθούν κάποιο τμήμα ΠΔΣ - , που σημειώθηκε από το 45,5% των αποκριθέντων.

Πίνακας 9 Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ

Ερώτηση πολλαπλής απάντησης (Τιμή επιλογής = 1)	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ			
Όνομα μεταβλητής	Όνομα αρχείου	Πλήθος	Απαντήσεων	% ΦΑ
ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	PR_MASIT	149	9,7	32,5
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ	PR_EKP	88	5,7	19,2
ΩΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	PR_ORA	250	16,3	54,5
ΕΛΛΕΙΨΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	PR_IPOD	77	5,0	16,8
ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	PR_SIN8	132	8,6	28,8
ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	PR_ENDI	127	8,3	27,7
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ	PR_GRAF	346	22,5	75,4
ΧΑΜΗΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	PR_APOZ	9	,6	2,0
ΔΙΑΡΡΟΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	PR_DIAR	209	13,6	45,5
ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	PR_EFAR	47	3,1	10,2
ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΑΕΚΗΝΗ ΚΑΘΗΚΟΝΤΩΝ ΆΠΟ ΣΧΕΔΙΑΣΤ	PR_SKED	24	1,6	5,2
ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ	PR_EPIL	63	4,1	13,7
ΑΛΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	PR_ALL	15	1,0	3,3
		-----	-----	-----
Σύνολο απαντήσεων		1536	100,0	334,6

3 παραλειπόμενες περιπτώσεις; 459 έγκυρες περιπτώσεις

Γράφημα 6 Ραβδόγραμμα συχνοτήτων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ

Στο σημείο αυτό θα προσπαθήσουμε να εξετάσουμε την παραπάνω κατανομή ανά

- σχολική χρονιά, προκειμένου να διαπιστώσουμε αν και κατά πόσο απέδωσαν τυχόν πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν για την αντιμετώπιση του κάθε προβλήματος και
- ΠΕΠ, προκειμένου να εξετάσουμε αν και κατά πόσο κάποια προβλήματα εμφανίζονται εντονότερα σε κάποιες περιοχές

Μάλιστα, για πλέον αξιόπιστα αποτελέσματα, ο έλεγχος αυτός θα γίνει με βάση τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα ΦΑ, που έχουν συμπληρωθεί σε όλες τις χρονιές της ερευνώμενης περιόδου.

3.5.2.1 Προβλήματα κατ' έτος

Ο Πίνακας 10 που ακολουθεί, απεικονίζει την κατανομή των προβλημάτων που σημειώθηκαν από τους Επόπτες περιοχών για τις οποίες συμπληρώθηκε ΦΑ και στις 4 σχολικές χρονιές. Τα ποσοστά και τα σύνολα αφορούν στον συνολικό αριθμό ΦΑ που συμπληρώθηκαν (50 σε κάθε σχολική χρονιά). Αξίζει να σημειωθεί ότι στα ΦΑ που συμπληρώθηκαν για την πρώτη από τις σχολικές χρονιές της εξεταζόμενης περιόδου, οι περισσότεροι από τους μισούς Επόπτες (51%) σημείωσαν ως πρόβλημα τη μη πραγματοποίηση

προγραμμάτων ΠΔΣ για όλα τα μαθήματα. Επίσης στα ΦΑ της ίδιας σχολικής χρονιάς, τότε των Εποπτών αναφέρεται σε άλλο πρόβλημα, το οποίο δεν κατέγραψε ή δεν αποδελτιώθηκε κατά την ηλεκτρονική καταχώριση των στοιχείων.

Η γραφειοκρατία σημειώνεται ως το κυρίαρχο πρόβλημα σε κάθε σχολική χρονιά από ποσοστό Εποπτών που κυμαίνεται μεταξύ 69% και 88%. Από μικρότερα ποσοστά Εποπτών, που κυμαίνονται μεταξύ 46% και 60%, σημειώνεται ως πρόβλημα η ώρα που γίνονται τα προγράμματα ΠΔΣ. Στην τρίτη θέση των προβλημάτων σημειώνεται από περίπου 50% των Εποπτών η διαρροή των μαθητών, με την έννοια ότι στην περίπτωση που ο αριθμός των μαθητών μειωθεί κάτω από συγκεκριμένο όριο (5 τουλάχιστον μαθητές ανά τμήμα), το τμήμα καταργείται ή συνενώνεται με άλλο τμήμα.

Ακολουθεί το Γράφημα 7 της συχνότητας των αναφορών σε συγκεκριμένα προβλήματα ανά σχολική χρονιά. Με δεδομένο ότι πρόκειται για στοιχεία από τα πενήντα (ΦΑ) που συμπληρώθηκαν και τις 4 σχολικές χρονιές, το Γράφημα 7 με υποδιπλασιασμένη κλίμακα απεικονίζει την σχετική συχνότητα των αναφορών αυτών.

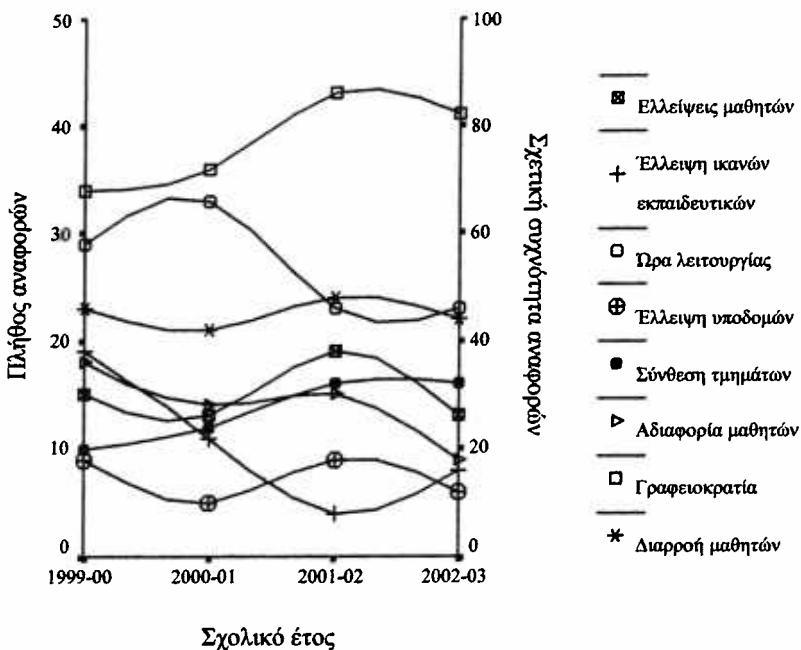
**Πίνακας 10 Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ
ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ**

SPRV PDS (τιμή σύνοφης: 1) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ
ανά ETOS ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ

Πλήθος Ποσοστό στήλης <u>ETOS</u>					Σύνολο Γραμμής
	1999-00	2000-01	2001-02	2002-03	
SPRV PDS	1	2	3	4	
PR MASIT	15	13	19	13	60
ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	30,6	26,0	38,8	26,5	30,5
PR EKP	19	11	4	8	42
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ	38,8	22,0	8,2	16,3	21,3
PR ORA	29	33	23	23	108
ΩΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	59,2	66,0	46,9	46,9	54,8
PR IPOD	9	5	9	6	29
ΕΛΛΕΙΨΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	18,4	10,0	18,4	12,2	14,7
PR SIN8	10	12	16	16	54
ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	20,4	24,0	32,7	32,7	27,4
PR ENDI	18	14	15	9	56
ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ	36,7	28,0	30,6	18,4	28,4
PR GRAF	34	36	43	41	154
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ	69,4	72,0	87,8	83,7	78,2
PR APOZ	5	0	0	0	5
ΧΑΜΗΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	10,2	,0	,0	,0	2,5
PR DIAR	23	21	24	22	90
ΔΙΑΡΡΟΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	46,9	42,0	49,0	44,9	45,7
PR EFAR	25	0	0	0	25
ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΟΛΑ Τ	51,0	,0	,0	,0	12,7
PR SXED	0	0	2	3	5
ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΣ	,0	,0	4,1	6,1	2,5
PR EPIL	0	0	11	11	22
ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ	,0	,0	22,4	22,4	11,2
PR ALL	12	0	0	0	12
ΆΛΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ	24,5	,0	,0	,0	6,1
Column	49	50	49	49	197
Total	24,9	25,4	24,9	24,9	100,0

Ποσοστά και σύνολα βασίζονται στον αριθμό των αποκριθέντων

197 έγκυρες περιπτώσεις; 3 παραλειπόμενες περιπτώσεις

Γράφημα 7 Διάγραμμα συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Το Γράφημα 7 της κατανομής των αναφορών σε συγκεκριμένο πρόβλημα και για όσα από αυτά περιλαμβάνονταν στα ΦΑ όλες τις σχολικές χρονιές, αποτυπώνει όσα παρουσιάζει και ο Πίνακας 10. Επιπλέον και όσον αφορά στις σχολικές χρονιές 2001-2 και 2002-3, είναι αξιοσημείωτη η διεύρυνση της διαφοράς ανάμεσα στο ποσοστό που αναφέρεται στο κυρίαρχο πρόβλημα της γραφειοκρατίας και στο με την αμέσως μικρότερη συχνότητα αναφερόμενο πρόβλημα της ώρας που υλοποιούνται τα προγράμματα. Ενώ η διαφορά αυτή στις δύο πρώτες από τις εξεταζόμενες χρονιές κυμαίνεται μεταξύ 6% και 10%, στις δύο τελευταίες διευρύνεται στο 40% περίπου.

Αξιοποιώντας τα δεδομένα από τα 50 ΦΑ που συμπληρώθηκαν και τις 4 σχολικές χρονιές, θα επιχειρήσουμε στο σημείο αυτό να ανακαλύψουμε τυχόν αλλαγές στις εκτιμήσεις των Εποπτών για τα προβλήματα των προγραμμάτων ΠΔΣ. Με άλλα λόγια θα ελέγξουμε με την βοήθεια μη παραμετρικών ελέγχων μεταξύ συσχετισμένων δειγμάτων, την υπόθεση

H_0 : «δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές στις αναφορές των Εποπτών για συγκεκριμένο πρόβλημα μέσα στην ερευνώμενη περίοδο»
έναντι της εναλλακτικής

H₁: «παρουσιάζονται σημαντικές διαφορές στις αναφορές των Εποπτών για συγκεκριμένο πρόβλημα μέσα στην ερευνώμενη περίοδο»

**Έλεγχος 7 Cochran για σημαντική αλλαγή στις αναφορές για ΠΡΟΒΛΗΜΑ
ΕΛΛΕΙΨΗΣ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ**

Συχνότητες

	Τιμή	
	0	1
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ '99	29	16
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ '00	35	10
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ '01	41	4
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/ΚΩΝ '02	38	7

Στατιστικά ελέγχου

N	45
Cochran's Q	12,945 ^a
Βαθμοί Ελευθερίας	3
ΑΥΕΣΣ	,005

a. η τιμή 1 εκλαμβάνεται ως επιτυχία

Έλεγχοι όπως ο Έλεγχος 7 πραγματοποιήθηκαν και για τα οκτώ προβλήματα που αναφέρονται στα ΦΑ όλων των ετών. Ο Έλεγχος 7 (μη παραμετρικός έλεγχος Cochran) για σημαντικές αλλαγές καταστάσεων που εκφράζονται από δίτιμες μεταβλητές σε περισσότερα των δύο συσχετισμένα δείγματα, παρουσιάζει στο πρώτο μέρος (Συχνότητες) τις συχνότητες των δύο τιμών της μεταβλητής σε κάθε ένα από τα δείγματα. Στο δεύτερο μέρος (Στατιστικά ελέγχου) παρουσιάζεται ο αριθμός των συσχετισμένων παρατηρήσεων που αξιοποιήθηκαν (45), η τιμή της ελεγχοσυνάρτησης (12,945) και το παρατηρούμενο επίπεδο σημαντικότητας ($p<0,01$), που καθιστά εύλογη την απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης και οδηγεί με σχετική ασφάλεια στο συμπέρασμα ότι υπάρχει σημαντική αλλαγή στις αναφορές των Εποπτών για το συγκεκριμένο πρόβλημα. Ο Έλεγχος 8, παρουσιάζοντας αντίστοιχα αποτελέσματα οδηγεί στην απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης για το πρόβλημα της ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ.

Έλεγχος 8 Σημαντικής αλλαγής στις αναφορές για ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Συχνότητες

	Τιμή	
	0	1
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ '99	13	33
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ '00	11	35
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ '01	4	42
ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ '02	7	39

Στατιστικά ελέγχου

N	46
Cochran's Q	7,800 ^a
Βαθμοί ελευθερίας	3
ΑΥΕΣΣ	,050

a. Η τιμή 1 εκλαμβάνεται ως επιτυχία

Όλοι αντίστοιχοι έλεγχοι για τα υπόλοιπα προβλήματα δεν παρέχουν ενδείξεις για ύπαρξη σημαντικών αλλαγών στις σχετικές αναφορές των Εποπτών.

3.5.2.2 Προβλήματα ανά ΠΕΠ

Ο Πίνακας 11 παρουσιάζει την κατανομή των αναφορών των Εποπτών σε συγκεκριμένα προβλήματα ανά ΠΕΠ. Καθώς τα στοιχεία του πίνακα προέρχονται από το ίδιο σύνολο που προέρχονται και τα στοιχεία του παραπάνω Πίνακα 10, τα συνολικά αποτελέσματα ανά γραμμή είναι ήδη γνωστά.

Κυρίαρχο και πάλι πρόβλημα αναδεικνύεται η γραφειοκρατία, που σημειώνεται από ένα ποσοστό των Εποπτών που κυμαίνεται μεταξύ του 63% και του 83%. Ακολούθως σημειώνεται η ώρα λειτουργίας των τμημάτων από ένα ποσοστό Εποπτών που κυμαίνεται από 49% έως 68% και ακολουθεί η αναφορά στην διαρροή των μαθητών κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς, όπου το ποσοστό των Εποπτών που το σημειώνει κυμαίνεται από 43% έως και 60%.

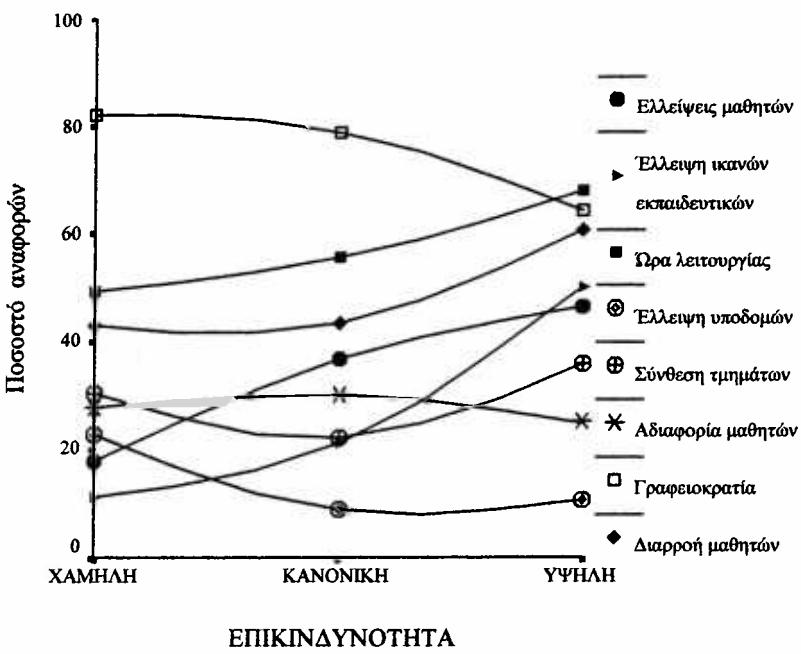
Αναζητώντας ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της κατανομής των αναφορών προβλημάτων ανά ΠΕΠ, κατασκευάζουμε το Γράφημα 8 των σχετικών συχνοτήτων με βάση το πλήθος των ΦΑ που συμπληρώθηκαν ανά ΠΕΠ.

Πίνακας 11 Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ ανά ΠΕΠ

**§PR PDS (Τιμή επιλογής = 1) ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΔΣ
ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ**

	Count Row pct Col pct Tab pct	ΧΑΜΗΛΗ ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΥΨΗΛΗ			Row Total
		0	1	2	
§PR PDS					
ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΜΑΘΗΤΩΝ	PR MA8IT	14 23,3 17,7 7,1	33 55,0 36,7 16,8	13 21,7 46,4 6,6	60 30,5
ΕΛΛΕΙΨΗ ΙΚΑΝΩΝ ΕΚΠ/Κ	PR EKP	9 21,4 11,4 4,6	19 45,2 21,1 9,6	14 33,3 50,0 7,1	42 21,3
ΩΡΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	PR ORA	39 36,1 49,4 19,8	50 46,3 55,6 25,4	19 17,6 67,9 9,6	108 54,8
ΕΛΛΕΙΨΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ	PR IPOD	18 62,1 22,8 9,1	8 27,6 8,9 4,1	3 10,3 10,7 1,5	29 14,7
ΣΥΝΘΕΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ	PR SIN8	24 44,4 30,4 12,2	20 37,0 22,2 10,2	10 18,5 35,7 5,1	54 27,4
ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟ	PR ENDI	22 39,3 27,8 11,2	27 48,2 30,0 13,7	7 12,5 25,0 3,6	56 28,4
§PR PDS	PR GRAF	65 42,2 82,3 33,0	71 46,1 78,9 36,0	18 11,7 64,3 9,1	154 78,2
ΧΑΜΗΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ	PR APOZ	2 40,0 2,5 1,0	2 40,0 2,2 1,0	1 20,0 3,6 .5	5 2,5
ΔΙΑΡΡΟΗ ΜΑΘΗΤΩΝ	PR DIAR	34 37,8 43,0 17,3	39 43,3 43,3 19,8	17 18,9 60,7 8,6	90 45,7
ΜΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΕ ΟΛΑ Τ	PR EFAR	13 52,0 16,5 6,6	10 40,0 11,1 5,1	2 8,0 7,1 1,0	25 12,7
ΠΛΗΜΜΕΛΗΣ ΑΣΚΗΣΗ ΚΑΘ	PR SXED	3 60,0 3,8 1,5	1 20,0 1,1 .5	1 20,0 3,6 .5	5 2,5
ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΚΠ/ΚΩΝ	PR EPIL	12 54,5 15,2 6,1	5 22,7 5,6 2,5	5 22,7 17,9 2,5	22 11,2
§PR PDS	PR ALL	7 58,3 8,9 3,6	3 25,0 3,3 1,5	2 16,7 7,1 1,0	12 6,1
	Column Total	79 40,1	90 45,7	28 14,2	197 100,0

Τα ποσοστά και τα σύνολα βασίζονται στο πλήθος των αποκριθέντων 197 έγκυρες περιπτώσεις: 3 ελλείπουσες περιπτώσεις

Γράφημα 8 Διάγραμμα σχετ. συχνοτήτων για ΠΛΗΘΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ανά ΠΕΠ

Παρατηρώντας το παραπάνω Γράφημα, μπορούμε να διαπιστώσουμε την αυξητική τάση που παρουσιάζουν τα ποσοστά των αναφορών στα περισσότερα από τα προβλήματα καθώς αυξάνεται ο βαθμός επικινδυνότητας για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη, με εξαίρεση το πρόβλημα της γραφειοκρατίας που παραμένει ανάμεσα στα τρία συχνότερα αναφερόμενα, καθώς επίσης σε αυτό της έλλειψης υποδομών και της αδιαφορίας των μαθητών.

3.6 Περιοδεύσατε μια φορά το τρίμηνο* στα λύκεια;

Ανάμεσα στα άλλα καθήκοντά τους οι Επόπτες έπρεπε να παρακολουθούν και να ελέγχουν την υλοποίηση των προγραμμάτων ΠΔΣ με επισκέψεις στις σχολικές μονάδες της περιοχής αρμοδιότητας τους. Στα πρώτα χρόνια της περιόδου που ερευνούμε ο αριθμός και η συχνότητα των επισκέψεων δεν ήταν σαφώς καθορισμένα. Στην συνέχεια προσδιορίστηκε αριθμός σχολικών μονάδων που έπρεπε να επισκέπτονται κάθε μήνα. Ο βαθμός ανταπόκρισης των Εποπτών στην υποχρέωση τους αυτή, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα.

Πίνακας 12 Κατανομή συχνοτήτων για ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΩΝ

ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΩΝ ΕΠΟΠΤΕΙΩΝ		Συχνότητα	Σχετική συχνότητα	Σχετική συχνότητα έγκυρων	Αθροιστική σχετ. συχνότητα
Έγκυρα	OXI	44	9,5	9,8	9,8 100,0
	NAI	407	88,1	90,2	
	Total	451	97,6	100,0	
Παραλειπόμενα	999	11	2,4		
Σύνολο		462	100,0		

Οι Επόπτες που δηλώνουν ότι πραγματοποίησαν τον προβλεπόμενο αριθμό επισκέψεων στις σχολικές μονάδες της περιοχής αρμοδιότητάς τους ξεπερνούν το 90%.

3.7 Λόγοι που εμπόδισαν την πραγματοποίηση εποπτειών

Από τα στοιχεία των ΦΑ που συμπλήρωσαν Επόπτες οι οποίοι δήλωσαν ότι δεν πραγματοποίησαν τον προβλεπόμενο αριθμό εποπτειών, θα αναζητήσουμε τους λόγους που οι ίδιοι δηλώσαν ότι τους εμπόδισαν και μάλιστα θα διασταυρώσουμε τις απαντήσεις με τις ΠΕΠ.

Σύμφωνα με όσα παρουσιάζει ο Πίνακας 13, από τους 44 Επόπτες που δήλωσαν ότι δεν πραγματοποίησαν τον προβλεπόμενο αριθμό εποπτειών, οι 40 σημείωσαν και τον/τους λόγους που τους εμπόδισαν. Ως κυριότερος λόγος σημειώνεται από το 67,5% των αποκριθέντων ο φόρτος εργασίας που αντιμετωπίζει. Δευτερευόντως, αναφέρουν ως λόγο που εμποδίζει την πραγματοποίηση των εποπτειών τις αποστάσεις που πρέπει να διανυθούν.

Παρατηρώντας την κατανομή των αναφορών ανά ΠΕΠ, παρατηρούμε ότι στις περιοχές όπου η επικινδυνότητα σχολικής αποτυχίας και εγκατάλειψης είναι "χαμηλή" οι 9 από τους 10 Επόπτες δεν πραγματοποίησαν τις προβλεπόμενες εποπτείες λόγω αυξημένου φόρτου εργασίας. Τον ίδιο λόγο σημειώνουν και οι 7 από τους 8 Επόπτες περιοχών που η επικινδυνότητα για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη έχει χαρακτηριστεί ως "υψηλή". Στις περιοχές όπου η επικινδυνότητα σχολικής αποτυχίας και εγκατάλειψης χαρακτηρίζεται "κανονική", οι 14 από τους 22 Επόπτες αναφέρουν την απόσταση ως παράγοντα μη εκπλήρωσης των καθηκόντων τους.

**Πίνακας 13 Κατανομή πολλαπλών απαντήσεων για ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΑΣΚΗΣΗΣ
ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ανά ΠΕΠ**

**Ερώτηση πολλαπλής απάντησης : ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ανά ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ**

Πλήθος & ΣΤΗΛΗΣ	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ			Σύνολο σειράς
	ΧΑΜΗΛΗ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	ΥΨΗΛΗ	
	0	1	2	
SPR EPOP				
PER SKOL ΕΥΘΥΝΗ ΠΟΛΛΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ	1 10,0	6 27,3	2 25,0	9 22,5
PER APOS ΑΠΟΣΤΑΣΙΕΣ	3 30,0	14 63,6	3 37,5	20 50,0
PER EXOD ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	1 10,0	9 40,9	1 12,5	11 27,5
PER KAS ΦΟΡΤΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	9 90,0	11 50,0	7 87,5	27 67,5
Column Total	10 25,0	22 55,0	8 20,0	40 100,0

Ποσοστά και σύνολα βασίζονται στους αποκριθέντες

40 έγκυρες περιπτώσεις; 4 ελλείπουσες περιπτώσεις

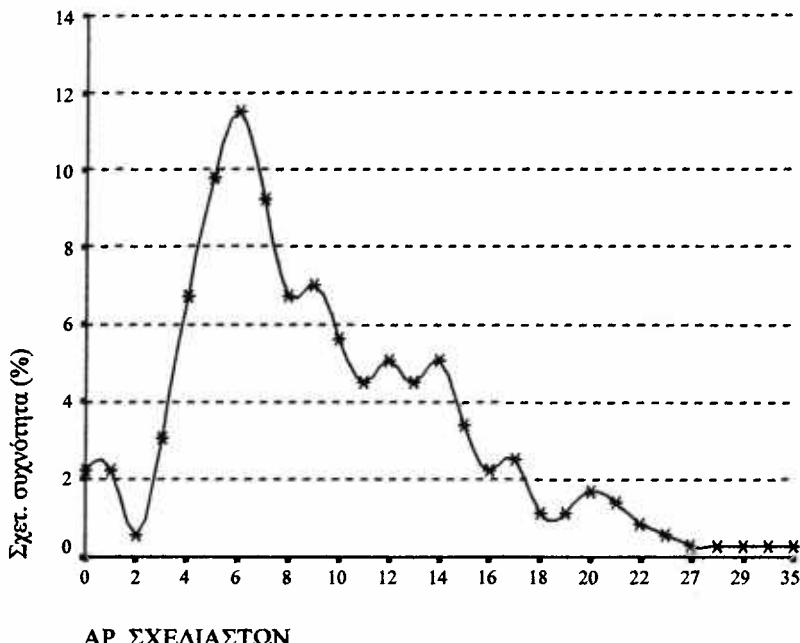
3.8 Πόσους Σχεδιαστές – Αξιολογητές ενημερώσατε στην διάρκεια της σχολικής χρονιάς;

Ο Πίνακας 14 και το Γράφημα 9 απεικονίζουν την κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημέρωσε κάθε Επόπτης στην διάρκεια της ερευνώμενης περιόδου. Η ενημέρωση μπορούσε να γίνει με διαφόρους τρόπους (βλ. την πρώτη ερώτηση των ΦΑ) και αφορούσε στους υπευθύνους για την οργάνωση και την υλοποίηση των προγραμμάτων ΠΔΣ στις σχολικές μονάδες της περιοχής αρμοδιότητας του Επόπτη. Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων ΔΕ μπορούσαν να απευθυνθούν και σε Σχεδιαστές σχολικών μονάδων της ευρύτερης περιοχής ευθύνης τους. Τούτο σημαίνει ότι κάποιοι Σχεδιαστές έλαβαν ενημέρωση από τον Επόπτη / Προϊστάμενο Γραφείου ΔΕ και από τον Επόπτη / Προϊστάμενο Δ/νσης ΔΕ. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την εμφάνιση μεγάλων ακραίων τιμών, την εμφάνιση θετικής ασυμμετρίας στην κατανομή και την διεύρυνση της διασποράς της.

Πίνακας 14 Περιγραφικά μέτρα για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ

ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ

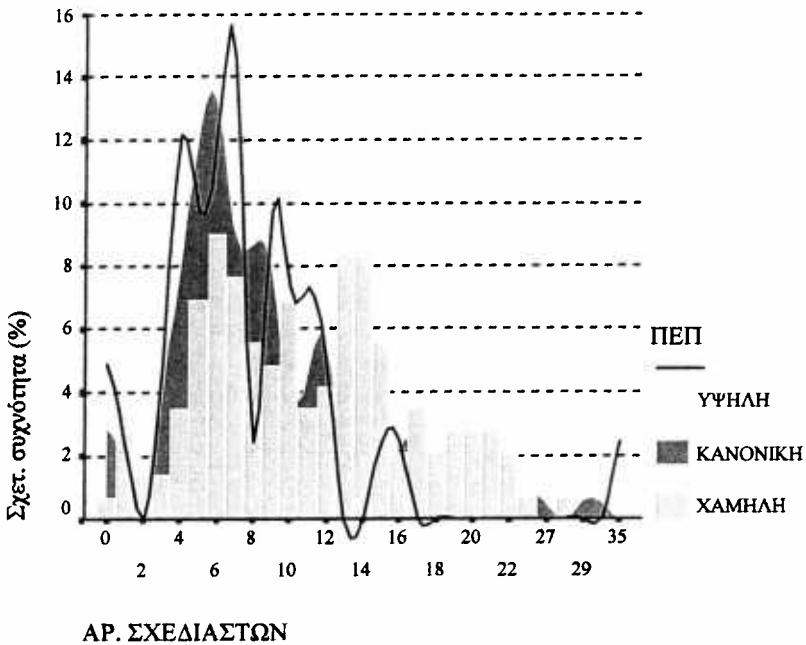
N	Έγκυρες τιμές	357
	Ελλείπουσες	105
Μέσος		9,41
Τυπ. σφάλμα μέσου		,29
Διάμεσος		8,00
Επικρατούσα τιμή		6
Τυπ. απόκλιση		5,57
Διασπορά		31,00
Ασυμμετρία		1,117
Τυπ. σφάλμα ασυμμ.		,129
Κύρτωση		2,032
Τυπ. σφάλμα κύρτ.		,257
Εύρος		35
Ελάχιστο		0
Μέγιστο		35
Αθροισμα		3360

Γράφημα 9 Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ

3.8.1 ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ

Παρατηρώντας κανείς το Γράφημα 10 είναι πιθανόν να υποθέσει ότι υπάρχει διαφορά στην κατανομή της μεταβλητής ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανάμεσα στις διαφορετικές ομάδες ΠΕΠ.

Γράφημα 10 Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ

Ομαδοποιώντας τις παρατηρήσεις της μεταβλητής ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ, πραγματοποιούμε μη παραμετρικό έλεγχο Kruskal - Wallis για την υπόθεση

H_0 : «δεν υπάρχει διαφορά στην κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από τους Επόπτες, ανεξάρτητα από την ΠΕΠ που ανήκουν»
έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «υπάρχει διαφορά στην κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από τους Επόπτες, ανάλογα με την ΠΕΠ που ανήκουν».

Ο Έλεγχος 9 παρουσιάζει στο πρώτο μέρος (Βαθμοί κατάταξης) το μέσο βαθμό κατάταξης των παρατηρήσεων για την μεταβλητή ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ, μετά την κατάταξη αυτών εντός των ομάδων που ορίζονται από την μεταβλητή ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ. Ο μεγαλύτερος αριθμός παρατηρήσεων (172) εντάχθηκε στην ομάδα "κανονική" ενώ ο μεγαλύτερος μέσος βαθμός κατάταξης υπολογίστηκε στην ομάδα "χαμηλή". Από το δεύτερο μέρος (στατιστικά ελέγχου), τόσο η υψηλή τιμή της ελεγχοσυνάρτησης X^2 , όσο και το ελάχιστο επίπεδο σημαντικότητας παρέχουν σαφείς ενδείξεις για την απόρριψη της μηδενικής υπόθεσης και μας οδηγούν στον επιμέρους έλεγχο των κατανομών του αριθμού των Σχεδιαστών που

ενημέρωσε κάθε Επόπτης ανά ΠΕΠ για αναζητήσουμε τις διαφορές που φαίνεται πως υπάρχουν και είναι σημαντικές.

Έλεγχος 9 Kruskal – Wallis για διαφορές κατανομής ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΠΕΠ

Βαθμοί κατάταξης

	ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	N	Μέσος Βαθμός Κατάταξης
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	ΧΑΜΗΛΗ	144	211,23
	ΚΑΝΟΝΙΚΗ	172	160,81
	ΥΨΗΛΗ	41	142,11
	Σύνολο	357	

Στατιστικά ελέγχου^{a,b}

	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
χ^2	24,748
Βαθμοί Ελευθερίας	2
ΑΥΕΣΣ	,000

a. Έλεγχος Kruskal Wallis

b. Μεταβλητή ομαδοποίησης:
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ

Οι επιμέρους έλεγχοι της υπόθεσης

H_0 : «δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των περιοχών με "χαμηλή" και "κανονική" επικινδυνότητα για σχολική αποτυχία (αντίστοιχα μεταξύ περιοχών με "κανονική" και "υψηλή"), όσων αφορά στην κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από κάθε Επόπτη»

έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των περιοχών με "χαμηλή" και "κανονική" επικινδυνότητα για σχολική αποτυχία (αντίστοιχα μεταξύ περιοχών με "κανονική" και "υψηλή"), όσων αφορά στην κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από κάθε Επόπτη»

Ο Έλεγχος 10 παρουσιάζει το αποτέλεσμα της διερεύνησης των υποθέσεων που αφορούν στις περιοχές με "χαμηλή" και "κανονική" επικινδυνότητα εγκατάλειψης, ενώ ο Έλεγχος 11 παρουσιάζει το αντίστοιχο αποτέλεσμα για

τις περιοχές με "κανονική" και "υψηλή" επικινδυνότητα εγκατάλειψης. Και στις περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε ο μη παραμετρικός έλεγχος Mann-Whitney

Διαπιστώνουμε ότι ο Έλεγχος 10 αποδίδει πολύ μεγαλύτερο μέσο βαθμό κατάταξης στις παρατηρήσεις της 1^{ης} ομάδας ("χαμηλή"), με αποτέλεσμα η τιμή της ελεγχοσυνάρτησης Mann-Whitney U (8878) και το ελάχιστο επίπεδο σημαντικότητας να συνηγορούν υπέρ της απόρριψης της μηδενικής υπόθεσης. Αντίθετα ο Έλεγχος 11 αποδίδει μέσους βαθμούς κατάταξης στις παρατηρήσεις της 1^{ης} ομάδας ("κανονική") και της 2^{ης} ομάδας ("υψηλή") με σχετικά μικρή διαφορά, με αποτέλεσμα η τιμή της ελεγχοσυνάρτησης Mann-Whitney U (3148,5) και το υψηλό επίπεδο σημαντικότητας να μην συνηγορούν υπέρ της ύπαρξης σημαντικής διαφοράς ανάμεσα στις δύο ομάδες, όσον αφορά την κατανομή του αριθμού των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από κάθε Επόπτη.

Έλεγχος 10 Mann-Whitney για διαφορά της ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανάμεσα σε ΠΕΠ-"χαμηλή" και ΠΕΠ-"κανονική"

Βαθμοί Κατάταξης

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	N	Μέσος Βαθμός Κατάταξης	Άθροισμα βαθμών κατάταξης
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ			
ΧΑΜΗΛΗ	144	182,85	26330,00
ΚΑΝΟΝΙΚΗ	172	138,12	23756,00
Σύνολο	316		

Στατιστικά ελέγχου*

	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
Mann-Whitney U	8878,000
Wilcoxon W	23756,000
Z	-4,345
ΑΥΕΣΣ (αμφιπλ.)	,000

a. Μεταβλητή ομαδοποίησης:
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ

**Έλεγχος 11 Mann-Whitney για διαφορά της ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
ανάμεσα σε ΠΕΠ-''κανονική'' και ΠΕΠ-''υψηλή''**

Βαθμοί κατάταξης

ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ	N	Μέσος Βαθμός Κατάταξης	Άθροισμα Βαθμών Κατάταξης
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ	KΑΝΟΝΙΚΗ	172	109,19
	ΥΨΗΛΗ	41	97,79
	Σύνολο	213	4009,50

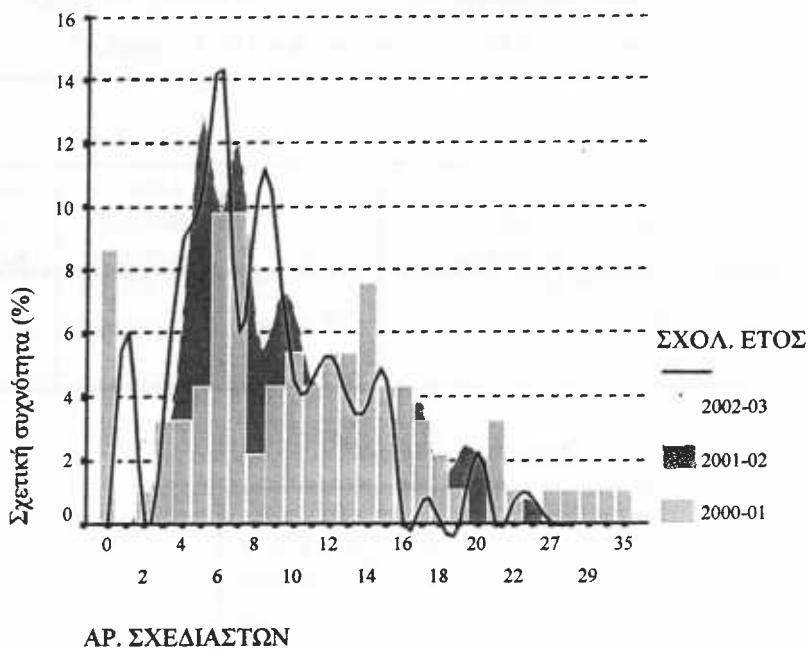
Στατιστικά Ελέγχου^a

	ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
Mann-Whitney U	3148,500
Wilcoxon W	4009,500
Z	-1,068
ΑΥΕΣΣ (αμφιπλ.)	,285

a. Μεταβλητή ομαδοποίησης:
ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑ ΕΓΚΑΤΑΛΕΙΨΗΣ

3.8.2 ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Παρατηρώντας κανείς το επόμενο γράφημα είναι πιθανόν να υποθέσει, όπως και στην προηγούμενη ενότητα, ότι υπάρχει διαφορά στην κατανομή της μεταβλητής ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανάμεσα στα σχολικά έτη.

Γράφημα 11 Κατανομή σχετ. συχνοτήτων για ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ

Δεδομένης της ύπαρξης ικανού αριθμού ΦΑ (περίπου 50), που συμπληρώθηκαν και για τις 4 σχολικές χρονιές της περιόδου που ερευνούμε, ο έλεγχος της υπόθεσης αυτής μπορεί να γίνει μεταξύ τριών (2000-1, 2001-2, 2002-3) συσχετισμένων (συμπληρώθηκαν από τον ίδιο Επόπτη ή αναφέρονται στην ίδια περιοχή) δειγμάτων, καθώς δεν υπάρχει σχετική αναφορά στα ΦΑ της πρώτης χρονιάς. Με τον μη παραμετρικό έλεγχο Friedman ερευνούμε για την υπόθεση

H_0 : «δεν υπάρχουν σημαντικές διαφορές ανάμεσα στο πλήθος των Σχεδιαστών που ενημέρωσε κάθε Επόπτη σε κάθε σχολική χρονιά»
έναντι της εναλλακτικής

H_1 : «το πλήθος των Σχεδιαστών που ενημέρωσε κάθε Επόπτη σε κάθε σχολική χρονιά μεταβάλλεται σημαντικά»

**Έλεγχος 12 Friedman για διαφορές της κατανομής ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ
ανά ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ**

Βαθμοί κατάταξης

	Μέσος Βαθμός Κατάταξης
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ '00	2,13
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ '01	2,10
ΑΡ. ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ '02	1,77

Στατιστικά ελέγχου^a

N	41
χ^2	4,200
Βαθμοί ελευθερίας	2
ΑΥΕΣΣ	,122

a. Έλεγχος Friedman

Ο Έλεγχος 12 κατατάσσει τις 3 παρατηρήσεις των μεταβλητών ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΤΩΝ 'xx, όπου xx η σχολική χρονιά, ξεχωριστά για κάθε ένα από τα 50 ΦΑ και υπολογίζει το μέσο βαθμό κατάταξης για κάθε μία από τις μεταβλητές. Στο πρώτο μέρος διαπιστώνουμε ότι η διαφορά ανάμεσα στο μέσο που αφορά στην σχολική χρονιά 2000-1 και 2001-2 είναι ελάχιστη, ενώ ο μέσος της σχολικής χρονιάς 2001-2 είναι σαφώς μεγαλύτερος από το μέσο βαθμό κατάταξης των παρατηρήσεων για την χρονιά 2002-3. Το παρατηρούμενο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας μας επιτρέπει να υποθέσουμε με αρκετή σιγουριά ότι ο αριθμός των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από κάθε Επόπτη δεν μεταβάλλεται σημαντικά ανάμεσα στις τρεις σχολικές χρονιές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί από την εισαγωγή, το αντικείμενο της παρούσας εργασίας δεν έχει αποτελέσει στο παρελθόν αντικείμενο άλλων ερευνητικών διαδικασιών, με αποτέλεσμα την παντελή έλλειψη προηγούμενης γνώσης σχετικής με τα προβλήματα που πραγματεύεται και τα συμπεράσματα που αναζητά.

Στο πλαίσιο της παρούσας εργασίας καταβλήθηκε προσπάθεια για την στατιστική ανάλυση και επεξεργασία δεδομένων που προέκυψαν από την αξιολόγηση προγραμμάτων Πρόσθετης Διδακτικής Στήριξης, τα οποία υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενου από την Ευρωπαϊκή Ένωση έργου και είχαν στόχο να διευκολύνουν τους μαθητές της δευτεροβάθμιας μεταγυμνασιακής εκπαίδευσης στην κατανόηση και την εμπέδωση των γνώσεων, ώστε να αποφύγουν τη σχολική αποτυχία και την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου με μειωμένα προσόντα.

Η αξιολόγηση των προγραμμάτων γινόταν εσωτερικά με την συμπλήρωση Φύλλων Αξιολόγησης από τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς, τους υπεύθυνους ανά σχολική μονάδα Σχεδιαστές και τους υπεύθυνους ανά περιοχή Επόπτες. Η ευθύνη της εποπτείας είχε ανατεθεί σε Προϊσταμένους Δ/νσεων και Γραφείων ΔΕ καθώς επίσης και σε Σχολικούς Συμβούλους. Σε αυτούς κατέληγαν συγκεντρωτικές καταστάσεις αποδελτίωσης των φύλλων αξιολόγησης που συμπλήρωναν όλοι οι υπόλοιποι. Λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεντρωτικές αυτές αναφορές προχωρούσαν στην συμπλήρωση των δικών τους φύλλων αξιολόγησης. Στην παρούσα έρευνα δεν αξιοποιήθηκαν τα ΦΑ που συμπλήρωσαν οι Σχολικοί Σύμβουλοι.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί ότι τα ΦΑ που συμπλήρωναν οι Επόπτες, δεν εξασφάλιζαν ανωνυμία και δεν αποτύπωναν χαρακτηριστικά όπως φύλο, ηλικία, κλάδο διορισμού του συντάκτη κλπ, που θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμα για εξαγωγή ποικίλων συμπερασμάτων. Επίσης δεν υπήρχαν σημεία για συγκεντρωτική αναφορά στοιχείων από την αποδελτίωση των

φύλλων αξιολόγησης που έφταναν σε αυτούς, όπως ο αριθμός σχολικών μονάδων που υλοποιούσαν τα προγράμματα ΠΔΣ, ο αριθμός προγραμμάτων και το μάθημα στο οποίο αφορούσαν, ο αριθμός μαθητών που παρακολούθουσαν τα προγράμματα, ο αριθμός εκπαιδευτικών που δίδασκαν σε αυτά κλπ.

Όσον αφορά στα επιμέρους ερωτήματα που διατυπώθηκαν στο πλαίσιο της παρούσης, δηλαδή τις υποθέσεις που ελέγχθηκαν, τις παραμέτρους που συνεκτιμήθηκαν, τα συμπεράσματα που προέκυψαν και τις αιτίες που εμπόδισαν μια αναλυτικότερη εξέταση, αυτά παρουσιάζονται στην συνέχεια με βάση τους κεντρικούς στόχους που είχαν τεθεί.

4.1 Αποτελεσματικότητα προγραμμάτων

Το ποσοστό των Εποπτών που στη διάρκεια της ερευνώμενης περιόδου κρίνουν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων τουλάχιστον ως "καλή" ξεπερνά κατά πολύ το 90% όσων συμπλήρωσαν ΦΑ (Γράφημα 2). Τούτο σημαίνει πως το σύνολο σχεδόν των Εποπτών βαθμολογούν την αποτελεσματικότητα με βαθμό πάνω από τη "βάση". Μάλιστα ο έλεγχος της υπόθεσης «ο βαθμός μεταβάλλεται ανάμεσα στις τρεις ΠΕΠ» κατέληξε στο ασφαλές σχετικά συμπέρασμα ότι η κατανομή δεν μεταβάλλεται (Έλεγχος 2). Επίσης ο έλεγχος της υπόθεσης «ο βαθμός μεταβάλλεται από χρονιά σε χρονιά» έδειξε ότι η αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων ΠΔΣ ανέβηκε ακόμη περισσότερο στην εκτίμηση των Εποπτών κατά τη σχολική χρονιά 2000-1 (Έλεγχος 3, Έλεγχος 4).

Βέβαια η εικόνα θα ήταν πληρέστερη, αν στα ΦΑ περιλαμβάνονταν αναφορές σε παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η αποτελεσματικότητα (μείωση ποσοστών σχολικής διαρροής, μεταβολή Μ.Ο. επίδοσης ανά μαθητή ή και τυμήμα, εγγραφές νέων μαθητών στα προγράμματα ΠΔΣ, δημιουργία νέων προγραμμάτων, κλπ), καθώς επίσης και αναφορές στις εκτιμήσεις των άμεσα ωφελούμενων (μαθητές) και των άμεσα εμπλεκομένων (εκπαιδευτικοί).

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί η δυσκολία στην ανάλυση των δεδομένων για την αποτελεσματικότητα, καθώς οι παρατηρήσεις συνοψίζονταν σε μικρό και άρτιο αριθμό τιμών.

4.2 Προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα προγράμματα ΠΔΣ

Χωρίς αμφιβολία, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Εποπτών (Γράφημα 6), το κυριότερο πρόβλημα των προγραμμάτων ΠΔΣ είναι η γραφειοκρατία. Με μικρότερη συχνότητα αναφέρεται ως πρόβλημα η ώρα που υλοποιούνται τα προγράμματα και ακολουθεί η διαρροή των μαθητών. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι ως διαρροή σημειώνεται η διακοπή της παρακολούθησης ενός προγράμματος ΠΔΣ στην διάρκεια της σχολικής χρονιάς. Αυτό, πολλές φορές, έχει σαν αποτέλεσμα την πτώση του αριθμού των μαθητών κάτω από το όριο των 5 μαθητών που πρέπει να παρακολουθούν ένα πρόγραμμα για να μην διακοπεί.

Ο έλεγχος για το αν και κατά πόσο απέδωσαν πρωτοβουλίες, που ίσως αναλήφθηκαν στην διάρκεια της περιόδου 1999-2003 προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης των προβλημάτων αυτών, διαπίστωσε ότι το πρόβλημα της γραφειοκρατίας έγινε εντονότερο και μόνο η αλλαγή στην διαδικασία πρόσληψης των εκπαιδευτικών λειτουργησε προς την κατεύθυνση της αντιμετώπισης του προβλήματος (Γράφημα 7, Έλεγχος 7, Έλεγχος 8)

Η εξέταση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν τα προγράμματα ΠΔΣ σε σχέση με το βαθμό επικινδυνότητας για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη που έχει αποδοθεί στην κάθε περιοχή (Γράφημα 8), μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι περνώντας σε περιοχές με υψηλότερο βαθμό επικινδυνότητας, οι αναφορές σε συγκεκριμένα προβλήματα, όπως η ώρα λειτουργίας των προγραμμάτων και η διαρροή των μαθητών, αυξάνονται. Μάλιστα για κάποια από αυτά (έλλειψη ικανών εκπαιδευτικών, ελλείψεις μαθητών) η αύξηση είναι μεγαλύτερη από το διπλάσιο του ποσοστού αναφορών στις περιοχές με 'χαμηλό' βαθμό επικινδυνότητας και έρχεται να επιβεβαιώσει τους λόγους για τους οποίους οι περιοχές αυτές εντάχθηκαν σε ομάδες αυξημένου κινδύνου.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι το πρόβλημα της έλλειψης ικανών εκπαιδευτικών φαίνεται να αντιμετωπίζεται με την πάροδο του χρόνου, καθώς την ευθύνη της επιλογής τους ανέλαβαν οι Επόπτες, οι οποίοι δεν μπορούν να αναφερθούν πλέον σε κακές επιλογές. Όμως στις περιοχές υψηλού κινδύνου υπηρετούν, ως επί το πλείστον, νεοδιόριστοι, αναπληρωτές ή και ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί και οι σχετικές αναφορές των Εποπτών αποτελούν καταγραφή ενός γενικότερου προβλήματος του εκπαιδευτικού μας συστήματος.

Πάντως θα πρέπει να επισημανθεί ότι μερικά από τα καταγεγραμμένα στα ΦΑ ως προβλήματα της ΠΔΣ, αποτελούν ταυτοχρόνως και στόχο των προγραμμάτων, όπως για παράδειγμα ο περιορισμός των ελλείψεων των μαθητών, η κινητοποίηση του ενδιαφέροντός τους και η άμβλυνση της ανομοιογένειας των τμημάτων του κανονικού προγράμματος.

Η ανάλυση των δεδομένων που σχετίζονται με τα προβλήματα, θα είχε διευκολυνθεί αν αυτά είχαν ομαδοποιηθεί σε διαφορετικές κατηγορίες (προβλήματα σχεδιασμού & οργάνωσης των προγραμμάτων, προβλήματα υλοποίησης, προβλήματα παρακολούθησης & ελέγχου κλπ) και τα συμπεράσματα θα ήταν πιο αξιόλογα, αν οι αναφορές των αποκρινόμενων δεν ήταν απλές επιλογές από την λίστα, αλλά συνοδευόταν από κάποια κατάταξη – βαθμολόγηση.

4.3 Καθήκοντα Εποπτών

Οι Προϊστάμενοι των Δ/νσεων και των Γραφείων ΔΕ είχαν την ευθύνη της οργανωτικής και διοικητικής υποστήριξης των προγραμμάτων ΠΔΣ. Επιπλέον τους είχε ανατεθεί έναντι αμοιβής η εποπτεία της υλοποίησης των προγραμμάτων και η ενημέρωση των εμπλεκομένων στα προγράμματα.

Όσον αφορά στον τρόπο που επέλεξαν για να ενημερώσουν όσους είχαν, σε επίπεδο σχολικής μονάδας, ευθύνη αντίστοιχη με την δική τους, είναι σαφές ότι η επιτόπου επίσκεψη στις σχολικές μονάδες προτιμήθηκε από το μεγαλύτερο ποσοστό. (Πίνακας 3). Παράλληλα πολύ μεγάλο ποσοστό των Εποπτών (50%) έκανε την ενημέρωση στη διάρκεια σεμιναρίου ή

συνάντησης με τη συμμετοχή των Σχεδιαστών. Είναι ασαφές και δεν διευκολύνει την ανάλυση των σχετικών δεδομένων, αν οι αναφορές σε επισκέψεις περιλαμβάνουν και αυτές που έγιναν για την εποπτεία των προγραμμάτων.

Όσον αφορά στην άσκηση των προβλεπόμενων κατά περίπτωση εποπτειών, ο κατά δήλωση των ιδίων και συνυφασμένος με την καταβολή σχετικής αμοιβής βαθμός ανταπόκρισης, αγγίζει σχεδόν το απόλυτο, αν παρατηρήσουμε ότι το ποσοστό όσων δήλωσαν αδυναμία είναι μικρότερο του 10% (Πίνακας 12). Όσον αφορά στους λόγους που εμπόδισαν, αυτό το πολύ μικρό ποσοστών Εποπτών, να πραγματοποιήσει τις προβλεπόμενες εποπτείες ποικίλουν ανάλογα με την περιοχή αρμοδιότητας του αποκριθέντος. Στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως "χαμηλού" ή "υψηλού" κινδύνου για σχολική αποτυχία και εγκατάλειψη, ως αποκλειστικός σχεδόν λόγος αναφέρεται ο φόρτος εργασίας που αντιμετωπίζουν οι αποκριθέντες (Πίνακας 13). Αντίθετα στις περιοχές που ο κίνδυνος αυτός έχει χαρακτηριστεί "κανονικός", οι αναφορές αφορούν συνήθως περισσότερους από έναν λόγον και οι περισσότεροι από τους μισούς επικαλούνται τις αποστάσεις που έπρεπε να καλύψουν, το φόρτο εργασίας που αντιμετωπίζουν αλλά και τα έξοδα μετακίνησης.

Τέλος σχετικά με τον αριθμό των Σχεδιαστών που δήλωσε ότι ενημέρωσε κάθε Επόπτης, η κατανομή (Πίνακας 14) προσεγγίζει την κατανομή των σχολικών μονάδων που ανήκουν στην διοικητική ευθύνη κάθε Δ/νσης και Γραφείου ΔΕ (6-10 σχολικές μονάδες ανά Γραφείο ΔΕ με εξαίρεση τα πολύ μεγάλα αστικά κέντρα και τις νησιωτικές περιοχές). Οι μεγάλες ακραίες τιμές που παρατηρούνται θα πρέπει να αποδοθούν στο γεγονός ότι μερικοί από τους Επόπτες (Προϊστάμενοι Δ/νσεων ΔΕ) απευθύνθηκαν στο σύνολο των Σχεδιαστών της περιοχής αρμοδιότητάς τους. Το συμπέρασμα ενισχύεται από το γεγονός ότι δεν προκύπτει διαφορά μεταξύ των κατανομών του πλήθους Σχεδιαστών που ενημέρωσε κάθε Επόπτης στις 3 από τις 4 χρονιές της περιόδου που ερευνούμε (Ελεγχος 12), ενώ αντίθετα σημειώνεται διαφορά στις κατανομές του πλήθους των Σχεδιαστών που ενημερώθηκαν από κάθε Επόπτη σε περιοχές "χαμηλού" και "κανονικού" κινδύνου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

**Ερωτηματολόγια
Δημοσίευμα εφημερίδας 'ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ'**

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ 1999 - 2000

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

ΓΡΑΦΕΙΟ:

	☐ Με ειδικό σεμινάριο για τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές; ☐ Με ενημερωτική συνάντηση όλων των Σχεδιαστών – Αξιολογητών; ☐ Με επισκέψεις στα σχολεία και με συνεργασία με τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές; ☐ Με κάτι άλλο (συμπληρώνεται σε ξεχωριστό φύλλο)
1. Πώς ενημερώσατε τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές για την Π.Δ.Σ.; (Σημειώστε ανάλογα τις περιπτώσεις):	☐ Πολύ καλή ☐ Καλή ☐ Μέτρια ☐ Ανύπαρκτη
2. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα της Π.Δ.Σ.;	☐ NAI ☐ OXI
3. Λαμβάνατε τακτικά τις εκθέσεις των Σχεδιαστών – Αξιολογητών για την πορεία της Π.Δ.Σ.;	☐ Πολύ καλή ☐ Καλή ☐ Μέτρια ☐ Ανύπαρκτη
4. Πώς κρίνετε τη συνεργασία σας με τους καθηγητές της Π.Δ.Σ.;	☐ Πολύ καλή ☐ Καλή ☐ Μέτρια ☐ Ανύπαρκτη
5. Πώς κρίνετε τη συνεργασία σας με τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές της Π.Δ.Σ.;	☐ Πολύ καλή ☐ Καλή ☐ Μέτρια ☐ Ανύπαρκτη
6. Η συνεργασία σας με τους Σχολικούς Συμβούλους, σχετικά με την Πρόσθετη Διδακτική Σπήριξη, ήταν:	☐ Πολύ καλή ☐ Καλή ☐ Μέτρια ☐ Ανύπαρκτη
7. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην Π.Δ.Σ.;	☐ Τις μεγάλες ελλείψεις των μαθητών ☐ Την έλλειψη κατάλληλων και έμπειρων καθηγητών ☐ Την ακατάλληλη ώρα που γίνεται το μάθημα ☐ Την έλλειψη της απαραίτητης υποδομής ☐ Την ανομοιογενή σύνθεση των τμημάτων (αλλοδαποί – παλιννοστούντες) ☐ Την έλλειψη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους των μαθητών ☐ Τη γραφειοκρατία ☐ Τη χαμηλή αποζημίωση των καθηγητών ανά ώρα ☐ Τη διαρροή των μαθητών ☐ Τη μη εφαρμογή σε μαθήματα κατεύθυνσης ή σε άλλο μάθημα

	☐ Κάτι άλλο ☐ ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ
8. Περιοδεύσατε μια φορά στο τρίμηνο στα λύκεια στα οποία λειτούργησε Π.Δ.Σ.;	☐ έχω σπήν ευθύνη μου πολλά σχολεία και ήταν αδύνατο ☐ είναι μακρινές οι αποστάσεις ☐ έξοδα μετακίνησης ☐ ο φόρτος αρμοδιοτήτων και καθηκόντων ☐ άλλοι λόγοι
Αν όχι, για ποιους λόγους;(σημειώστε μέχρι 3)	
9. Τι θα είχατε να προσθέσετε ή να προτείνετε σχετικά με την Π.Δ.Σ.;	a. Για το διοικητικό μέρος β. Για το εκπαιδευτικό μέρος

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΦΥΛΛΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ 2000 - 2001

Δίνση:

Γραφείο:

1. Πώς ενημερώσατε τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές για την Π.Δ.Σ.; (Σημειώστε ανάλογα τις περιπτώσεις):	☐ Με ειδικό σεμινάριο για τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές;
	☐ Με ενημερωτική συνάντηση όλων των Σχεδιαστών - Αξιολογητών;
	☐ Με επισκέψεις στα σχολεία και με συνεργασία με τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές;
2. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα της Π.Δ.Σ.:	☐ Μεγάλη
	☐ Μέτρια
	☐ Μικρή
	☐ Ανύπαρκτη
3. Λαμβάνατε τακτικά τις εκθέσεις των Σχεδιαστών - Αξιολογητών για την πορεία της Π.Δ.Σ.:	☐ ΝΑΙ
	☐ ΟΧΙ
4. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην Π.Δ.Σ.:	☐ Τις μεγάλες ελλείψεις των μαθητών
	☐ Την έλλειψη κατάλληλων και έμπειρων καθηγητών
	☐ Την ακατάλληλη ώρα που γίνεται το μάθημα
	☐ Την έλλειψη της απαραίτητης υποδομής
	☐ Την ανομοιογενή σύνθεση των τμημάτων (αλλοδαποί – παλιννοστούντες)
	☐ Την έλλειψη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους των μαθητών
	☐ Τη γραφειοκρατία
5. Περιοδεύσατε μια φορά στο τρίμηνο στα λύκεια στα οποία λειτούργησε Π.Δ.Σ.:	☐ ΝΑΙ
	☐ ΟΧΙ
Αν όχι, για ποιους λόγους; (σημειώστε μέχρι 3)	☐ έχω στην ευθύνη μου πολλά σχολεία και ήταν αδύνατο
	☐ είναι μακρινές οι αποστάσεις
	☐ έχοδα μετακίνησης
	☐ ο φόρτος αρμοδιοτήτων και καθηκόντων
6. Πόσους Σχεδιαστές - Αξιολογητές ενημερώσατε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2000-2001; (Σημ. Οι Σχεδιαστές που παρακολούθησαν περισσότερες από μία φάσεις επιμορφωτικών σεμιναρίων κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς να μετρηθούν μόνο μία φορά).	

7. Ο τρόπος πρόσληψης αρομισθίων καθηγητών που ακολουθήθηκε τη φετινή χρονιά διευκόλυνε στην έγκαιρη και άρτια λειτουργία του προγράμματος;	☐ NAI
	☐ OXI

ΦΥΛΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΔΣ (ΕΝΤΥΠΟ 4) ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΩΝ 2001 - 2

Δ/ΝΣΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ

1. Πώς ενημερώσατε τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές για την Π.Δ.Σ.;	Με ειδικό σεμινάριο για τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές;
	Με ενημερωτική συνάντηση όλων των Σχεδιαστών - Αξιολογητών;
	Με επισκέψεις στα σχολεία και με συνεργασία με τους Σχεδιαστές – Αξιολογητές;
2. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα της Π.Δ.Σ.;	Πολύ καλή
	Καλή
	Μέτρια
3.Πώς ήταν η συνεργασία σας με τους Σχεδιαστές Αξιολογητές;	Κακή
	Πολύ καλή
	Μέτρια
4. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην Π.Δ.Σ.; (Σημειώστε μέχρι 6)	Κακή
	1. Τις μεγάλες ελλείψεις των μαθητών
	2. Την έλλειψη κατάλληλων και έμπειρων καθηγητών
5.Ασκήσατε εποπτεία μια φορά το μήνα στα σχολεία αρμοδιότητάς σας;	3. Την ακατάλληλη ώρα που γίνεται το μάθημα
	4. Την έλλειψη της απαραίτητης υποδομής
	5. Την ανομοιογενή σύνθεση των τμημάτων (αλλοδαποί – παλιννοστούντες)
6.Πιστεύετε ότι ο θεσμός της εποπτείας με συγκεκριμένο αριθμό σχολείων θα βοηθήσει στον ουσιαστικό έλεγχο του προγράμματος ΠΔΣ;	6. Την έλλειψη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους των μαθητών
	7.Τη γραφειοκρατία
	8. Τη διαρροή των μαθητών
7. Πόσους Σχεδιαστές - Αξιολογητές ενημερώσατε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2001-2002;	9. Τον τρόπο επιλογής των καθηγητών
	10. Την πλημμελή άσκηση καθηκόντων Σχεδιαστών Αξιολογητών
8. Ο τρόπος πρόσληψης ωρομισθίων καθηγητών που ακολουθήθηκε τη φετινή χρονιά διευκόλυνε στην έγκαιρη και άρτια λειτουργία του προγράμματος;	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
Αν όχι, για ποιους λόγους;(Σημειώστε μέχρι 3)	Τα έξοδα μετακίνησης
	Έχω στην ευθύνη μου πολλά σχολεία και ήταν αδύνατο
	Είναι μακρινές οι αποστάσεις
6.Πιστεύετε ότι ο θεσμός της εποπτείας με συγκεκριμένο αριθμό σχολείων θα βοηθήσει στον ουσιαστικό έλεγχο του προγράμματος ΠΔΣ;	Ο φόρτος αρμοδιοτήτων και καθηκόντων
	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
7. Πόσους Σχεδιαστές - Αξιολογητές ενημερώσατε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2001-2002;	
8. Ο τρόπος πρόσληψης ωρομισθίων καθηγητών που ακολουθήθηκε τη φετινή χρονιά διευκόλυνε στην έγκαιρη και άρτια λειτουργία του προγράμματος;	ΝΑΙ
	ΟΧΙ

9.Ποιος νομίζετε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος επιλογής των ωρομίσθιων καθηγητών;	Με συνέντευξη σε συνεργασία με τη σχολική μονάδα; Σε συνεργασία με το Σχολικό Σύμβουλο ειδικότητας;
10.Πόσες ώρες χρειαστήκατε συνολικά για ημερίδες ή υποδειγματικές διδασκαλίες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2001-02	μέχρι 10 ώρες 10 έως 15 ώρες 15 έως 20 ώρες
Το συγκεκριμένο φύλλο αξιολόγησης (5) αφού συμπληρωθεί από τον Προϊστάμενο Διεύθυνσης ή Γραφείου να αποσταλεί στο Γραφείο ΠΔΣ/ΔΣΔΕ/ΥΠΕΠΘ	/...../2002

ΦΟΡΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΔΣ (4Α) ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΕ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΕ

ΟΝΟΜΑ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ

1. Πώς ενημερώσατε τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές για την Π.Δ.Σ.;	Με ειδικό σεμινάριο για τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές;
	Με ενημερωτική συνάντηση όλων των Σχεδιαστών - Αξιολογητών;
	Με επισκέψεις στα σχολεία και με συνεργασία με τους Σχεδιαστές - Αξιολογητές;
2. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα της Π.Δ.Σ.;	Πολύ καλή
	Καλή
	Μέτρια
	Κακή
3.Πώς ήταν η συνεργασία σας με τους Σχεδιαστές Αξιολογητές;	Πολύ καλή
	Μέτρια
	Κακή
4. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ως βασικά προβλήματα στην Π.Δ.Σ.; (Σημειώστε μέχρι 6)	Τις μεγάλες ελλείψεις των μαθητών
	Την έλλειψη κατάλληλων και έμπειρων καθηγητών
	Την ακατάλληλη ώρα που γίνεται το μάθημα
	Την έλλειψη της απαραίτητης υποδομής
	Την ανομοιογενή σύνθεση των τμημάτων (αλλοδαποί – παλιννοστούντες)
	Την έλλειψη ουσιαστικού ενδιαφέροντος από μέρους των μαθητών
	Τη γραφειοκρατία
	Τη διαρροή των μαθητών
	Τον τρόπο επιλογής των καθηγητών
	Την πλημμελή άσκηση καθηκόντων Σχεδιαστών Αξιολογητών
5.Ασκήσατε εποπτεία μια φορά το μήνα στα σχολεία αρμοδιότητάς σας;	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
Αν όχι, για ποιους λόγους;(σημειώστε μέχρι 3)	Τα έξοδα μετακίνησης
	Έχω στην ευθύνη μου πολλά σχολεία και ήταν αδύνατο
	Είναι μακρινές οι αποστάσεις
	Ο φόρτος αρμοδιοτήτων και καθηκόντων
6.Πιστεύετε ότι ο θεσμός της εποπτείας με συγκεκριμένο αριθμό σχολείων θα βοηθήσει στον ουσιαστικό έλεγχο του προγράμματος ΠΔΣ;	ΝΑΙ
	ΟΧΙ
7. Πόσους Σχεδιαστές - Αξιολογητές ενημερώσατε κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2002-2003;	

8. Ο τρόπος πρόσληψης ωρομισθίων καθηγητών που ακολουθήθηκε τη φετινή χρονιά διευκόλυνε στην έγκαιρη και άρτια λειτουργία του προγράμματος;	ΝΑΙ ΟΧΙ
9.Ποιος νομίζετε ότι είναι ο καλύτερος τρόπος επιλογής των ωρομισθίων καθηγητών;	Με συνέντευξη σε συνεργασία με τη σχολική μονάδα; Σε συνεργασία με το Σχολικό Σύμβουλο ειδικότητας;
10.Πόσες ώρες χρειαστήκατε συνολικά για ημερίδες ή υποδειγματικές διδασκαλίες κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2002-03	μέχρι 10 ώρες 10 έως 15 ώρες 15 έως 20 ώρες

Τα Θρανία της αποτυχίας

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Του ΒΑΣΙΛΙΑ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΟΥΛΗ

Κρήτη, Θράκη, Ιόνια Νήσια και Πελοπόννησος είναι τα τέσσερα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας που έχουν τα μεγαλύτερα ποσοστά μαθητικής διαρροής και αποτυχίας στις τρεις τάξεις του Γυμνασίου, σύμφωνα με έρευνα του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών.

Τα συμπεράσματα προέκυψαν από τη μελέτη στατιστικών στοιχείων και παρουσιάστηκαν σε ημερίδα της Διεύθυνσης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Δυτικής Θεσσαλονίκης. Προέρχονται από τη μελέτη προσδιορισμού των Περιοχών Εκπαιδευτικής Προτεραιότητας (ΠΕΠ) της χώρας που πραγματοποίησαν οι Α.Τεπέργολου, Λ. Μαράτου -Αλιπράντη και Ι. Τσιγκανού στο πλαίσιο του ΕΠΕΑΕΚ 1 του υπουργείου Παιδείας τη χρονική περίοδο 2000-2002.

Περιοχές «ψηφήλις επικινδυνότητας» για τη σχολική αποτυχία, δηλαδή την καθυστέρηση στην ολοκλήρωση ή και στην εγκατάλειψη της βασικής εκπαίδευσης διαπιστώθηκε ότι είναι οι νομοί Ρεθύμνου, Ηρακλείου, Λασιθίου με ποσοστό που κυμαίνεται από 17% έως 29%. Ξάνθης, Ροδόπης (16% έως 20%), Ζακύνθου, Λευκάδας, Κεφαλονιάς (14% έως 23%), Ηλείας, Λακωνίας και Αρκαδίας (15% έως 21%).

Αντίθετα στις καλύτερες θέσεις «με χαμηλή επικινδυνότητα» βρίσκονται η Θεσσαλία, με τους νομούς Τρικάλων, Μαγνησίας, Καρδίτσας και Λάρισας (7% έως 10,5%). Η Μακεδονία με τους νομούς Καστοριάς, Κιλκίς, Κοζάνης, Πιερίας και Θεσσαλονίκης (6% έως 13%). Τα νησιά του Αιγαίου, Λέσβος και Σάμος (7,6% με 13%) και περιφέρεια της πρωτεύουσας, δηλαδή οι νομαρχίες ανατολικής Αττικής και Αθηνών με ποσοστό μαθητικής αποτυχίας από 11,2% έως 12,7%.

Τα αίτια

Σχετικά με τα αίτια και τους παράγοντες της σχολικής διαρροής η ιστογήτρια Λ. Μαράτου-Αλιπράντη εξήγησε ότι «επιδίζονται κυρίως στο άμεσο και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον ολλά και στο σχολικό περιβάλλον». Τα ευρήματα της μελέτης του ΕΚΚΕ έδειξαν ότι το χαμηλό κοινωνικό-οικονομικό επίπεδο του αρχηγού του νοικοκυρίου και το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο των γονέων επιδρά θετικά ως προς το μέγεθος της εγκατάλειψης της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Η υψηλότερη ανεργία των γονέων των μαθητών ωθεί συχνά τους μαθητές στη σχολική εγκατάλειψη για βιοποριστικούς λόγους. Η ύπαρξη αγορών - γεωργών σ' ένα νομό συνοδεύεται από μεγαλύτερα ποσοστά σχολικής εγκατάλειψης. Το ίδιο συμβαίνει και σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές και απομακρυσμένες αγροτικές περιοχές με προβληματική συγκοινωνιακή υποδομή.

Οι παράγοντες που ανάγονται στο ίδιο το σχολικό περιβάλλον έχουν σχέση με τις αδυναμίες του σχολικού συστήματος να αντιμετωπίσει μαθητές με χαμηλή επίδοση, με την έλλειψη εκπαιδευτικής και γενικότερα υλικοτεχνικής υποδομής. Οι αλλοδαποί μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρότερο ποσοστό, αλλά αποτυγχάνουν περισσότερο.

Οσον αφορά την άποψη των καθηγητών για τους λόγους της μαθητικής διαρροής, σε επιπόπτια έρευνα που έγινε σε δείγμα 997 εκπαιδευτικών (52,9% γυναίκες και 47,1% άνδρες), προέκυψαν τα εξής: Το 16,1% απόντησε ότι «οι γονείς των μαθητών δεν έχουν φιλοδοξίες, δεν ενδιαφέρονται», το 49,8% «οι γονείς δεν βοηθούν τα παιδιά τους», το 59,8% «η κοινωνική προέλευση της οικογένειας είναι καθοριστική». Το 34,5% ότι «τα διδακτικά εγχειρίδια είναι ακατάλληλα», το 18,8% ότι ευθύνεται «το σύστημα αξιολόγησης, βαθμολογίας», το 26,5% «οι μέθοδοι διδασκαλίας». Το 72,7% ότι «κάποια παιδιά δεν παρακολουθούν» και το 77,9% ότι «κάποια παιδιά δεν ενδιαφέρονται».

Οι καθηγητές

Ειδικότερα, οι εκπαιδευτικοί ερμηνεύουν τη διακοπή της κανονικής φοίτησης ως εξής: Το 68,7% πιστεύει ότι οι μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο «γιατί συναντούν δυσκολίες στα μαθήματα». Το 45% απόντησε «γιατί μένουν στην ίδια τάξη», το 48,6% «γιατί δεν έχουν στόχους και είναι αδιάφοροι», το 40,7% «γιατί απουσιάζουν συχνά» και το 27% «γιατί παρακολουθούν κάποιο πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης». Το 23,4% συντάσσεται με την άποψη ότι οι μαθητές εγκαταλείπουν το σχολείο «γιατί οι γονείς τους παροτρύνουν να ασχοληθούν με οικογενειακές δουλειές» και το 21,5% ότι «εγκαταλείπουν για να εργαστούν». «Έχουν πρόβλημα με τους συμμαθητές τους» απόντησε το 6%, «έχουν πρόβλημα με τους εκπαιδευτικούς» το 8,8%, «φοβούνται τις πιμωρίες του σχολείου» το 5,4% και «το σχολείο είναι αυστηρό» πιστεύει το 4,7% των εκπαιδευτικών.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ - 13/03/2006

Copyright © 2007 X. K. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πανάρετος, Ι. & Ξεκαλάκη Ε. (1995).** Εισαγωγή στη Στατιστική Σκέψη, Τόμος I,
(Περιγραφική Στατιστική)
- Πανάρετος, Ι. & Ξεκαλάκη Ε. (1998).** Εισαγωγή στη Στατιστική Σκέψη
(Συμπλήρωμα)
- Πανάρετος, Ι. & Ξεκαλάκη Ε. (1995).** Εισαγωγή στη Στατιστική Σκέψη, Τόμος II,
(Εισαγωγή στις πιθανότητες και στην Στατιστική Συμπερασματολογία)
- Ξεκαλάκη, Ε. (2001).** Μη Παραμετρική Στατιστική
- Μακράκης, Β. (2005).** Ανάλυση Δεδομένων στην Επιστημονική Έρευνα με την
χρήση του SPSS (Από την θεωρία στην πράξη)

Ααρεά

